

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
MIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
 Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934-1938
 Trib. Timișoara.
 Redactor resp. **Dr. VARNAY ELEMÉR**

A KÖNYV CSÖDJE

Fognak, egyre kevesebbek lesznek a könyv-állapítja meg a könyvbarátok nemzetközisége. Ebből a jelentésből azonban még kell a könyvnyomtatás csődjére következnünk, mert éppen elég új könyv lát napvilágot emondhatjuk, hogy még nagyobb bőven kerülnek forgalomba ezek a nyomtatványok mint valaha. Temérdek könyv fogy. Se az a rossz papíron nyomott rossz könyvek, vagy hamisan érzelmes könyvek. Tudományos művek is akadnak bőven, féltek számára, amelyeket hevenyészve kalak össze igen homályos felkészültségű szerzők a hamis fényjelzésű pszeudotudományok, amelyek még nagyobb kárt jelentenek számunkra, mint a sületlen detektívhiszt és a ponyvaregények, amelyeknek írói legó az őszinteség erényét birják, amikor minifülnősebb becsüvés nélkül pusztán szózatni akarják együgyűségeikkel az olvasót. Tehát van elég, sőt ha ezen gyanus szellemmeléshez még hozzászámítjuk a világszerindenütt felburjánzó temérdek politikai vakumokat és rópiratokat, ugy bátran megíthatjuk, hogy még nagyobb szerepet játébutenberg nagyszerű találmánya, mint kel-

A könyvek, amelyek fognak, amelyek elveznek a könyvpiacról, — azok az igazi könyvek. Azok a művek, melyek gyakorta hosszosszú évek, esetleg évtizedek elmélyedéstudományos munkájának eredményei. Ezek szüriúrt módon, igazi elhivatáson alapuló könyvek mind kevesebbek lesznek, merítsék bár nekik a történelem, filozófia, tudomány, szízet, vagy a gondolkodás bármilyen más old. A könyv uratlan terület lett és ezen a réuratlan terület lett maga a szellemiség is. Szellemiség, amely a multban az egész világezerele és lemért értékei révén az igazi kultúra, az igazi haladást biztosította az emberiség számára. De bizhatunk-e még ma ebben a világban, ebben a haladásban akkor, mikor épazásoknak kezéből hull ki lassan-lassan a toll, a legilletékesebbek arra, hogy a könyveket és hogy őket olvassák?

A könyv csődjét jelenti ez a diletantizmus, azzal fenyeget, hogy egészen birtokba kermajda a nyomtatott betűt. Ha szabó helyett ledvelő útné össze a ruhát, ha cipőcsinálásmesterkednek az avatatlan kontár, ha ma könyvet hozzá nem értő próbálna bekötni, befűzni, vajjon mi lenne az eredmény és mit hozna hozzá? Egyedül a könyv tartalma lein tehát mindenki prédája? Egyedül a szeliterén dülhat diletantizmus, holott éppen a téren születnek azok az alkotások, ameknemzedékről nemzedékre hervadhatatlan élek. Örök utitársaink a nagy tudosok, műiertörténészek. Létünk egész folyamán ők volak az igaziak, akik bennünket vezettek. Mostan már nem volna szükségünk rájuk? Fegesegek lettek, hogy lassan-lassan elhallgat-

Beszélünk ma sokat nyersanyaghiányról. És az is mindannak fogyatékát, ami ebből a kököségből támad. De nemcsak a testnek van kskége ruházatra, táplálásra, hanem a szellemnek is. A szellemet nem lehet a véletlektől pótkokkal ellátni, mert különben elsorvad. Csak egy a szellemi táplálék hiánya folytán támadt legkésőbb érezteti hatását, mint azoknak az építőanyagoknak a hiánya, amelyek fokozasan eltávoznak a testből. Vissza kell állítani a szellemi alkotók tekintélyét és biztosítani kell ismét a közők az ő felmerhetetlen értékű munkájukat. Mert ők az igazi termelők, a lélek, a kultúra fennmaradása szempontjából. Sokáig lehet őket kisemizni, mert az igazi könyv öje nyomán beláthatatlan veszteség érne az emberiséget. (Flaneur.)

Gafencu külügyminiszter nagy expozéjában Románia békepolitikáját szögezte le

A román állam minden szomszédjával barátságos viszonyban óhajt élni. — Valamennyi kisebbségnek az egyenlő jogot és az állami szervezetekben való részvételt biztosítják. A semlegesség állandó készenlétet jelent. A külügyminiszter hódolatát fejezte ki az uralkodó iránt, aki megteremtette a belső egységet

Bucurestiből jelentik: A parlament külügyi bizottságának egyesített ülésén szerdán délután fél 6 órakor Gafencu Grigore külügyminiszter emelkedett szólásra és több, mint fél órán át tartó expozéja során a következőket mondotta:

NEMZETKÖZI EGYZEMÉNYEK.

— Elnök úr, Szenátor urak, Képviselő urak! Július 9-én tartott beszédemben kifejtettem

külpolitikánk békés irányait,

ami röviden ebben áll: nincsenek igényeink mások javára, de megvédjük a magunk javait, azt, ami a miénk. Idejét látom, hogy ismét teljes őszinteséggel vizsgáljuk meg külpolitikai helyzetünket a három hónap óta dúló véres háborúban. Békés öntudattal

átérezzük azt a kötelezettséget, hogy a nemzetközi béke érdekében szolgálatokat tegyünk,

hadseregünk készen áll a határokon, de ugyanezkor nem mellőzünk semmi olyan összműködésre vonatkozó ajánlatot, amely külső hatalmak részéről hozzánk érkezik.

Drága függetlenségünket mindenki vel szemben meg kívánjuk őrizni

és magatartásunk senkivel szemben sem agresszív és nem zárja ki senkivel a barátságot.

— Mint ismerik, ez év folyamán megkötöttünk különböző gazdasági szerződéseket. Közöttük a ta-

vasszal létrejött német—román gazdasági egyezményt, amelyről bebizonyult, hogy a nehéz viszonyok között bevált, sőt mi több, a béke egyik fenntartó erejévé lett. Ismerik azokat a baráti szavatoságokat, amelyeket számunkra Franciaország és Anglia tett és amelyre mi szabatos meghatározással válaszoltunk. Ugyanazok az érzéseink ezekkel az államokkal szemben, mint a múltban. A háború kitörése után azt tettük, ami eddigi külpolitikánkból szervesen következett. Szeptember 4-én a kormány semlegességi nyilatkozatot tett, szeptember 6-án pedig Öfelsége magához hívatta miniszterelnökét és külügyminiszterét és tüzetes megállapítás után jelenthettük ki, hogy

az érvényben levő nemzetközi egyezmények nem köteleznek arra, hogy a kitört konfliktusban résztvegyünk.

Arra szorítottunk tehát, hogy a dunai medencében és a Balkán félszigeten a békét, érdekeinket és függetlenségünket megőrizzük. Az ország miniszterelnöke különös figyelmet és munkát szentelt ekkor diplomáciai állásfoglalásunknak. Călinescu Armand tiszta értelemmel és nagy megfontoltsággal adta meg külpolitikánk vonalvezetését. Az általunk levont következtetéseket valamennyi királyi tanácsos magáévá tette és így helyeselték diplomáciai lépésünket, a hadviselőkkel szemben elfoglalt álláspontunkat és hadseregünkre háruzt az a felelet, hogy megőrizze a semlegességet.

Béke minden szomszédal

— Szeptember 17-én érkezett hozzánk a lengyel államfő, a vezérkari főnök és a kormány kérelme, hogy menedékjogot kívánnak élvezni országunkban. Ugyanezen a napon este a lengyel állam vezetői maguk érkeztek az országba. Erre az időpontra esik az ugyanazon a napon hozzánk juttatott orosz jegyzék, amelyben a szovjetek köztársaságának kormánya bejelenti, hogy miután a lengyel állam megszünt, az ukrán és fehérorosz népek megvédése miatt a lengyel állam területét átveszi. Egy velünk barátságos állam vezetőjével szemben megtettük azt, amit a különleges feltételek mellett az ország biztonságának fenntartásával megtehettünk.

Eleget tettünk kettős kötelességünknek és határaink közé fogadtuk a polgári és katonai lengyel menekülteket,

úgy a hivatalos, mint magánzemélyeket. A szovjet-köztársaság a Dnyesztertől a Kárpátokig terjesztette határát és a szomszéd államnak szeptember 18-án olyan jegyzéket küldöttünk, amely a semlegesség elvén alapszik és amely

kihangsúlyozza valamennyi szomszédunkkal való baráti viszony óhaját.

Tíz évvel ezelőtt történt a Briand-Kellog paktum aláírása és örömmel fogadtuk már akkor azt a hirt, hogy ezzel az okmánnyal az alábbi hatalmak egymásközi békéje megerősödik. Külpolitikánk már abban az időben az egyezményt a biztonság egyik zálogának tekintette. A lefolyt idő alatt baráti viszonyt tápláltunk a szovjetköztársasággal és tartózkodtunk minden olyan irányzattól, amely akár politikailag, akár világnézetileg a szomszéd állammal szemben bántó lenne.

Elvünk ma is béke és biztonság, valamennyi szomszédunk irányában.

A jelenlegi európai konfliktusban tartózkodunk attól, hogy határunk, vagy területünk a hadviselő felek akcióinak terepül szolgáljon és ugyanezkor igyekezünk a semlegesség fenntartó erejét biztosítani. Egy erős Románia nem csak a mi biztonságunkat szolgálja, hanem egyik kezsesség Európa békéjének. Tartózkodunk attól, hogy a nagyhatalmak konfliktusában résztvegyünk, de ugyanezkor munkával, harccal és küzdelemmel teljesítjük béke-hivatásunkat. A békét meg kívánjuk őrizni úgy a Dnyeszternél, mint a Fekete tengerénél. A hagyományos török—oros barátság nem szenvedett csökkenést a moszkvai tárgyalások időleges megszakadásával.

Jóviszony a Balkán államaival

— Rokonszenvvel követjük Jugoszlávia külpolitikáját, amely állammal továbbra is a legjobb viszonyt tartjuk fenn, úgy mint a Balkán-szövetség többi államával. Felbecsülhetetlen az a lojalitás, a melyet velünk szemben Törökország kimutat. (Hosszantartó taps). A török köztársaság magatartása oda hat ki, hogy megértéssel, akarattal megakadályozza a háború tovább terjedését. Görögország baráti jegyzőkönyvet írt alá Olaszországgal, ami általában jó visszhangra talált.

A román—magyar kérdés

— Ami Magyarországgal való viszonyunkat illeti, az részünkről világos magatartást jelent. Három hónappal ezelőtt, augusztus 24-én Magyarország jegyzékben közölte velünk aggodalmát bizonyos, a határon szükségessé vált intézkedések miatt. Mi válaszul megemeltámadási szerződést ajánlottunk fel néhány nappal a lengyel—német háború kitörése előtt. Ez az ajánlat azokra az elvekre támaszkodott, amelyek a múlt év folyamán Bledben lefektetve lettek. Sajnos, nem kaptunk választ. Mégis sikerült néhány technikai megegyezést kötni Jugoszlávia segítségével, amelynek alapján

a határokra összpontosított csapatokat kölcsönösen csökkentettük, kereskedelmi egyezményt kötöttünk a határmenti közlekedés tárgyában és végül tartozunk megemlékezni arról a jó hatástól, amelyet nálunk a Gojdu-alapítványra vonatkozó törvénynek a magyar parlamentben való megszavazása kellett.

(Taps). Jogosult kéttel kell megemlékeznünk a magyar külügyminiszter úrnak legutóbbi beszédében tett kifejezéseiről. Bizonyos szavakról van szó, amelyek a mi latin temperamentumunk tapintatosságának és mértékletességének nem felelnek meg. Ezek a szavak talán nem lepnek meg minket, talán mosolyt fakasztanak, de azoktól semmiesetre sem fogunk megijedni. (Nagy taps.) Azok, akik őszintén kívánják a két ország közötti jóviszonyt és ezeknek élén a romániai népkisebbségek vezetői, azoknak imája úgy szól: Csak Népségi úr ne fertőtlenítsa a légkört. Ezek átlátják, hogy

a két egymás mellé rendelt nép és most különösen hasonló sorsra utalt két állam jóviszonyát

nem lehet megalapozni sem szavakkal, amelyek ingerelnek, sem tettekkel, amelyek elválasztanak. Rövid és őszinte lesznek. Mi nem tartjuk a trianoni békeszerződést igazságtalannak és szörnyűnek. Az történt, hogy a nemzetiségi államok helyébe nemzeti államok keletkeztek, így közöttük Magyarország is és csak a nemzeti államok természetes és egészséges fejlődésüket élék. Igazságtétel történt. Tudomásul vesszük, hogy Magyarország Jugoszláviával szemben más állásponton van és baráti kapcsolatot igyekszik ezzel az állammal teremteni, lehet, hogy holnap velünk szemben is megváltoztatja álláspontját. Ami a változásokat illeti: ezt a természetes rendet megváltoztatni nem lehet. Igaz, hogy a trianoni béke sebeket okozott, de azokat nem a nemzeti szennedélyek túlhajtásával, hanem őszinte összeműködéssel lehet begyógyítani. Ehhez tartozik a népkisebbségi kérdés igazságos kezelése. A népkisebbségeknek be kell tölteniük azt a békés szerepet, amely az egyesülés folytán előállott és amely nemcsak annak az államnak áll érdekében, amelynek keretében élnek, hanem a népek közötti kapcsolatok szolgálatának is.

Hiszem, hogy a népkisebbségek be is töltik ezt a szerepet és összekötő kapocsá válnak a két állam között,

ha ebben a munkában senki sem zavarja meg. Az ország kisebbségi népe hozzá van kötve ehhez a földhöz még jobban, mint annak előtte.

A mi törekvésünk az, hogy valamennyien egyenlő és igazságos jogokban részesüljenek, nyelvük, vallásuk és kultúrájuk fejlettségük és az államalkotó szervezetekben résztvegyenek.

Őszintén törekszünk erre és bizonyos bizalmi légkör keletkezett, amely feljogosít arra, hogy ne kételkedjünk ennek a politikának az eredményében.

A NÉPEK SZABAD FEJLŐDÉSE.

— Őszinte kapcsolatokat óhajtunk mindazokkal az államokkal, amelyek a semlegesség megőrzésére törekcsenek. Semlegesség mérsékletet és tartózkodást jelent. A háborús konfliktusban részrehajthatatlannak lenni: ez a semlegesség követelménye. De nem jelent a semlegesség közömbösséget, nem jelent lemondást a jogokról és nem jelent lemondást nemzeti elhivatottságunkról. Kihangsulyozzuk ezt ma a vihar napjaiban, ahogy kihangsulyozzuk a holnapi béke idején. Ezt a nemzeti feladatot minden fizikai és erkölcsi ellenállással kívánjuk betölteni.

Olaszországnak természetes érdekei vannak a Balkánon

és történelmi hivatása az, hogy távoltartson a kelettől mindent, ami kedvezőtlen a béke fenntartására. Örömmel vettük, hogy Bulgária szintén el van telve a békeakarattól és a semlegesség fenntartása utáni óhajtól. Hisszük, hogy Bulgária megtalálja szerepét a balkáni népek együttműködési láncában és termékeny fejlődésre vezet az a baráti közeledése, amelyet mi soha nem akadályoztunk meg.

ni. A készenlélet a hadsereg és a munka szolgálja. Mint az ország külügyminisztere, hódolatomat fejezem ki a hadseregnek, de ugyanakkor azoknak a polgári elemeknek is, akik az ország békéjét biztosítják. Ugyanez a köszönet jár azoknak is, akik áldozatokat hoznak a haza céljainak megvalósításáért.

— De a semlegesség más erőfeszítéseket is kíván. A háború okozta fájdalomak megerősítik hitünket egy rendezett világrendben, hiszünk az igazságban és hiszünk abban, hogy

egy közeli béke meg fogja hozni azt az időt, amikor minden nép szabadon fejlődhetik

és határain belül emberi életet élhet. A békeakciók során Öfelsége II. Carol király népe érzését tolmácsolta, amikor Hollandia és Belgium ural-

Hálásan gondolok Öfelségére . . .

— Szenátor urak, képviselő urak! Az a külpolitika, amelyet itt nagy vonásokban ismertettem, nem egy miniszteré, nem egy kormányé. Esztendőnknek minden kormánya, valamennyi királyi tanácsosa építette ki ezt a külpolitikát, amely különös tekintélyt nyert. Argetoianu Constantin és Calinescu Armand nagy feladataik tudatában minden habozás nélkül fejlesztették ki a nemzeti politikának megfelelő külpolitikát.

Hálásan gondolok Öfelségére, aki a nemzet egységét belüli megteremtette

Csak 5 drb. fa!

Van-e Önnek tudomása

a nagy fa- és ruhagyűjtőn melyet vasárnap, december rendez a Józsefvárosban a Fkus Női Misszió? Csak öt fát kérünk az ajtó elé tenni. Jen össze szekrényéből n olyan ruhát, fehérneműt, régi gyerekjátékot, mit már használn.

ködőnek békefelhívását támogatta. Nem len gesztus volt ez, hanem olyan, amely mélyszéges békeérzéséből fakadt és újból m sitette Románia békepolitikáját.

és ma a nemzet egyetlen törekvését, egyetlen ratot fejez ki. Legyünk bátrak, a történelet egyéb mint szenvedéseink láncá, amíg az e léshez jutottunk. Minden széthuzás ideger mészétünkől és a nemzet egységét senki fogja megdönteni. Ez a nemzeti ösztön pja a holnapra való gondoskodás megnyilván sa és ennek tudatában bizalommal, nyugal mal, férfiasággal nézünk a jövő elé, bárr hozzon az.

Az egyesített külügyi bizottság tagja tapssal fogadták a külügyminiszter beszéde

Irineu Mihalescu lett Moldova metropolitája

Nicodim pátriárka előbbi tisztségét töltötték be

Bucurestiből jelentik: Szerdán reggel ült össze az egyházi választóttestület, hogy megválassza Moldova és Suceava metropolitáját. Az ülésen Nicodim pátriárka elnököt. Először felolvasták a királyi megnyitó beszédét, majd Iorga Nicolae javasolta, hogy olvassák fel a jelöltek névsorát. Lupu dr., Nicodim pátriárka fel szólalásai után Popescu tanár felolvasta a jelöltek névsorát, majd rátértek a szavazásra. Össze-

sen 191 szavazó jogosult közül 154 szavaz az abszolút többség tehát 78. A szavazás Irineu Mihalescu 121, Scriben archimandr Nifor Griveanu 2, Tit. Simadrea 7, Chero Grigore Ieu 1, Dron 1 szavazatot kapott, vazat pedig név nélkül érkezett be. A sz lezártával Nicodim pátriárka Irineu Mihaleasi püspökének és Moldova, valamint S metropolitájának deklarálta.

VÁROSI SZÍNHÁZ TEMESVÁR

Az idény első nagy zenei eseménye. Hétfőn, december 4-én este 9 órakor A NEMZETVEDELMI MINISZTERIUM SZÁZ TAGU ZENEKARÁNAK

szimfonikus hangversenye

Vezényel:

Egizio Massini

a bucarestii opera első karnagya.

MŰSOR:

1. WAGNER: A niurnbergi mesterdalnokok nyitánya.
2. BEETHOVEN: V. szimfónia.
3. LISZT: Prelüdök.
4. HORCEAG: Falusi szvit.
5. ENESCU: Román poém.

Jegyek 20—120 leies árban a színházi pénztárnál válthatók.

Herczeg Ferenc visszaemlékezése a Kispipára

A napokban jelent meg a Singer és Wolfner kiadásában Herczeg Ferenc új memoárkötetete, A gótikus ház. A kiváló író e könyvében a kilencvenes években történt írói indulásának korát rajzolja meg egészen a világháborúig. Alábbiakban mutatunk be egy részletet a századeleji irodalmi kávéházakról szóló fejezetből:

Nagy és különleges híre volt a Kispipában széles körben ismert Zimay-asztalnak. A Kispipa a Szervita-téren volt egy régi bérház patkányszaga udvarán. Karizmatikus, a vendéglős, magyar puritán volt: kitűnő, egymás rostélyost süttetett, de a hűvös szél megvetette. Ebbe a kis csapszékbe nem kevés nyereséget járt, mint a bécsi Sacherbe a párisi Cubatba.

Ami Zimayt illeti, ő jeles muzsikusként volt, de az minden dolgában mely kívül esett a harmadik birodalmán. Vele például el lehetett hitetni, hogy J. Franci bácsinak, egy reszketősnyakú, szomorú, nyugalmazott bírónak, följött van Natáliez királynéval. Ha őfelsége kimozdult Belgiumból, Zimay rögtön tudni akarta, hol tölti Franci az idejét. Azt is elhitte, hogy a Dunakorzón a fúj örökké a szél, mert Kvassay, az aldunai szülője munkák vezetője, hanyagságból nyitva tette a Vaskaput.

Emlékszem arra az esetre, amikor L. Eleket elküldték olasz brigantik. Csakugyan Itáliában vakáztak és egy nap levelet írt a Zimay-asztalnak, az ő szerelméért küldjenek 200.000 líra válságidőre a banditák levágják orrát-fülét, ha nem meg idejében a pénz. A Kispipa nagy lelkesedéssel magáévá tette az ügyet. Gyűjtést indított és a tehetsége szerint jegyzett. Náday Ferenc, a színház tagja 50.000 lírát ajánlott fel. (Azt mondta az ámuló Zimaynak: a túlfellepti díjakból írtotta meg.) Egy óra múlva együtt volt az összeg — csak 100 líra hiányzott még. Ezt a 100 lírt a nagyvonalú szeretteiknek ajánlották. Ha jegyezte volna, ez lett volna az egyetlen tétel, amelyet szívesen behajtottak volna. Az öreg ur azonban, ami a könnyen hívó, olyan takarékos volt, pénzt sem tudtak belőle kicsikarni. Azzal védekezett, hogy újra kell festetnie a hálszobáját, nem verhetné meg a költségekre L. miatt, minek másképp az időben. Szóval: feláldozta L. Elek orra-fülét.

A dolog jóformán feledésbe is ment már, amikor egy nap L. az olasz naptól barnára sülve, bejött a Kispipába.

— Hát te hogy szabadultál a rablótól? — kérdezte Zimay.

— Nagyon érdekes módon, — mesélte L. Elek. A rablóvezérnek volt egy gyönyörű lánya, az emsereget és megszóktattam a fogházból. A rablókincsét elloptuk, megszámlálhatatlan milliókat nagy nézetek rám, én most Rotschildnál is, tehetősebb vagyok.

Elmondták neki, hogy gyűjtést rendeztek és a Kispipa öreg pinocé, aki a Zimay-asztal irattárosának tisztelt viselte, elhozta az ívet.

— Hát ez gyönyörű! — szólt L. elérkezéskor. — Hálát adok Istennek, hogy módomban van megköszönni a barátságokat. Ugy sem tudok mit tenni a töméntelen pénzzel, tehát mindenki tiszter annyit ajándékozik, mint amennyit gyűjt.

Csekélynyet vett ki a zsebéből. Náday Ferenc 1000 lírát jegyzett? Kap egy félmilliót. Kiállított a csekket és átnyújtotta Nádaynak. Mit tett a lívsz? Fölkelt, magára vette a felöltőjét és így ölt:

— Most már gazdag ember vagyok, nem járhatok többé ilyen piszok csapszékbe, megyek és beutazom a mánászkaszínóba. Fontos okom van, hogy az urakat arra kérjem: ne tegezzenek engem többé!

Szólt és elegánsan elhajtott.

Idősebb Wekerle István, aki néhanapján ugyansok ellátogatott a Kispipába, kieszközölte, hogy Zimay megkapja a Ferenc József-rendet a zeneművészet terén szerzett érdemei jutalmául. A királyi korbáccsal a budai várban székelt és Zimay kihallgatást kért, hogy megköszönje a kitüntetését. A Kispipa udvarképes körei elhitették vele, hogy az aulencia alkalmával el kell sorolnia a felső urak cenzúráit, kezdve Ausztria császáran és Magyarország királyán, egészen a Tiroli grófig és a Jeruzsálemi királyig. Ezek a címek az udvari almanachban másképp nyomtatott lapot tettek ki. Az öreg ur bevágta és estéinkint kollokvált a Kispipában.

A fogadáson csakugyan darálni kezdte a címet, nem jutott azonban a Tiroli grófig, mert Ferenc József a szavába vágott:

— Köszönöm, a többi már tudom.

Mikor Zimay az audiencia után a Kispipába

KOPROL

A LEGJOBB CSOKOLADÉ-HASHAJTO

HÉTFŐN LÉP ÉLETBE A SZIGORU OSTROMZÁR Chamberlain szerint a semlegeseknek is áldozatokat kell hozni

Londonból jelentik: (Dunaposta.) Chamberlain miniszterelnök az alsóház tegnapi ülésén kifejtette, hogy jelenleg a szárazföldön erődtítményháború, a tengeren viszont az élet-halál harc folyik. Emlékeztetett arra, hogy a nemzetközi szerződéseket elsősorban az emberiség érdekében hozták, de most Anglia olyan ellenséggel harcol, amely nem tartja be a megállapodásokat, ha érdekei úgy kívánják. Tehát — folytatta a miniszterelnök, — kénytelenek voltunk a rendelkezésünkre álló rendszabályokhoz folyamodni. A német kivétel lefoglalása önkéntelenül károkozhat a semlegeseknek, de saját érdekük is, hogy áldozatokat hozzanak. A cél az, hogy a semlegesek a lehető legkisebb mértékben károsodjanak.

A rendszabályok életbeléptetésének időpontját azért állapítottuk meg december 4-ben, hogy a semlegesek legyen idejük felkészülni. Attlee őrnagy felszólalására válaszulva kifejtette a miniszterelnök, hogy a jelenlegi háború utáni békét nemcsak Anglia határozza meg, hanem másokat is meg kell majd hallgatni, így a dominiumokat és a szövetségeket is, sőt lehetséges, hogy még a legyőzötteket is bele kell vonni ezekben a tárgyalásokba, miután

mentette a miniszterelnök, hogy a jelenlegi háború utáni békét nemcsak Anglia határozza meg, hanem másokat is meg kell majd hallgatni, így a dominiumokat és a szövetségeket is, sőt lehetséges, hogy még a legyőzötteket is bele kell vonni ezekben a tárgyalásokba, miután

a világ újjászervezéséről kell dönteni. Ezután emlékeztetett a vasárnapi beszédére, amelynek során hangsúlyozta, hogy Anglia nem akarta a háborút. Kijelentette, hogy a szövetségeket bosszuvágy nem fűti és nem is ezért indultak a háborúba. Epp így

nem akarjuk a megtorlás békéjét sem. Ha az imperializmus a faji felsőbbbséget, több nép gazdasági és politikai szabadságának megszüntetését, több ország erőforrásainak az imperialista országok javára történő kihasználását jelenti, akkor azt mondhatom, hogy ennek az országnak nem ezek a jellemző tulajdonságai.

Chamberlain nem zárkózik el a reformok elől

Chamberlain alsóházi beszédében kitért Attlee őrnagy azon állítására is, hogy a háború az alkalmas időpont a szocializmus bevezetésére. Hangsúlyozta, hogy a brit kormány egyáltalán nem zárkózik el a megállapítások elől és kormányzása során már számos szociális reformot megvalósított. A jövőben sem szándékozik az új körülményeknek megfelelően új módszereket alkalmazásától elzárkózni. Most még nem lehet tudni, hogy a háború végéig milyen körülményekkel kell számolni és ezért meg sem lehet állapítani azt a tervet, amelyet később alkalmazni kívánnak.

Nem akarunk még egy kiábrándulásnak áldozatát esni — jelentette ki Chamberlain — mert egyet megtanultunk és pedig azt, hogy elsősorban és minden körülmények között a háborút kell megnyerni. Szükségünk van a birodalom népének bátorságára, kitartására és hazaszeretetére, hogy a háborus céljainkat megvalósíthassuk. Nem szabad azonban lekicsinyelnünk az ellenség erejét. (Radior.)

NEMET JELENTÉS EGY ANGOL CÍRKALÓ ELSÜLLYESZTÉSÉRŐL.

Berlinből jelentik: (Radiopress) A német védőerő főparancsnokság jelenté: Nyugaton nem történt különös esemény. Angol repülőek kedden megkísérelték, hogy berepüljenek Északnémetországba, de a légharító ágyúink hatásos közreműködése következtében a tengerpartot sem érték el. Megtámadták

jött, nagy meglepetésére ott találta. Náday Ferencet, rendjelkeszettel a szürke zakóján.

— Miféle orodó van neked! — kérdezte gyanakodva.

— A Mária Terézia-rend középkeresztje, — vetette oda Náday egykedvűen.

— Mária Terézia-rend? Hiszen ez katonai kitüntetés! Komédiás hogy juthat hozzá?

Náday megmagyarázta neki. A múlt héten a budai Várszínházban adták a Dolovai nábob leányát. Náday játszott Tarján főhadnagyot. József főherceg ott volt a páholyban, előadás után magához rendelte Nádayt és azt mondta neki:

— Aki ilyen jól tud alakítani egy vitéz főhadnagyot, az föltétlenül bátor ember és megérdemli a Mária Terézia-rendet.

Zimay végighallgatta Nádayt, majd keserűen mondotta:

— Ez Magyarország.

A mai ember el sem tudja gondolni, hogy művelt és előkelő urak mennyi időt és szellemi erőt fordítanak arra, hogy lóvá tegyék egymást.

a Borkun szigetén levő német repülőtámaszpontot, de kárt nem okoztak. Mint már rendkívüli jelentésben közöltük, Prien sorhajóhadnagy megtámadott és elsüllyesztett egy London típusú angol cirkálóhajót.

Amszterdamból jelentik: (Dunaposta.) A belga légvédelmi tüzérség tüzet indított ismeretlen nemzetiségű gépekre, amelyek belga terület felett repültek át nagy magasságban. Az egyik gránát holland területen esett le. A gránát egy német ember házára zuhant, átszakította a mennyezetet, de nem robbant fel.

Londonból jelentik. A Reuter ügynökség jelenti: A német rádióállomások azt a jelentést adták ki, hogy Prien sorhajókapitány parancsnoksága alatt álló tengeralttjáró elsüllyesztett egy London típusú 10 ezer tonnás cirkálóat a Shetland szigetek közelében. A brit admirális közli, hogy a cirkáló elsüllyesztése nem történt meg. (Radior.)

A slágerek slágere csütörtökön a
SCALABAN

Egy Tourjansky világfilm!
A bucarestii ARO-mozgó hatalmas filmje!

A kormányzó
(Drapelul)

Főszerepekben:
**Willy Birgel
és Brigitte Horney**

Legfrissebb heti szenzációkban bővelkedő
jurnál,

MAKASZ FEJFÁJÁS ELLEN: BERETVÁS pasztilla!

„Idegörlő munka a nemzet gazdasági vezetése” — mondotta Bujoiu volt miniszter

Angelescu miniszter szerint az áruhiánytól való félelem idézte elő az áremelkedést

Angelescu nemzetgazdasági miniszter átvette Bujoiu volt minisztertől a minisztérium vezetését és az alkalommal nyilatkozott a helyzetről és a teendőkről. Az új miniszter is megállapította Bujoiu bucsuszavaival összhangban, hogy a nemzetgazdaság ügyeinek a vezetése ma tényleg energiákat felörlő munka. Elismerte, hogy elődje a gazdasági miniszterek legkiválóbbja volt, aki tudást és tapasztalatokat egyformán állított bátor és hazafias áldozatokat kívánó munkássága szolgálatába. Az új miniszter szerint nem kell csodálkozni azon, hogy a gazdasági élet irányítói sűrűn váltják egymást

és most is a legfelső gazdasági tanács elnöke, ő lett a miniszter, a volt miniszter pedig az ő helyén az elnök. Mind a két helyen egyformán kemény és kitartó munkát vállalt az, aki a hivatalt viseli. De mindenütt példaadó és megerősítő az, hogy a legnehezebb munkát a legelső helyen a király öfelsége végzi a nemzetért.

Gazdasági politikája továbbra is a semleges állam realitásokkal számoló törekvése marad. A gazdasági viszonyok, a nehéz anyagbeszerzés és az áruhiánytól való félelem olyan áremelkedéseket hozott létre, amelyek ellen a legkeményebb küzdelmet kell felvenni.

Elsősorban gazdasági téren, a beszerzés és az elosztás megszervezésével, de mintegy preventív

intézkedésként az árszabályozó törvény szigorú rendelkezéseivel is.

Azt a megjegyzését fejezte ki a miniszter, hogy a spekulatív törvény kemény rendelkezéseit életbe kellett léptetni és az ellenőrző szervek-

Megkapják nyugdíjukat azok is, akiknek állampolgársága még rendezés alatt áll

A nyugdíjasok között számosan vannak olyanok, akiknek állampolgársága, bár arra minden jogosultságuk megvan, még sincsen rendezve. Ezek a nyugdíjasok éppen rendezetlen állampolgársági ügyük miatt, hónapok óta nem tudják megkapni nyugdíjukat. Ugy a Magyar Népközösség, mint a hatóságok is közbenjártak a minisztériumnál, hogy ezek a nyugdíjasok is megkaphassák illetményeiket és ez a közbenjárás eredményes is volt, mert a minisztérium most közzéadta az intézkedést ebben a kérdésben. A rendelet, ha nem is oldja meg véglegesen a problémát, mégis alkalmas arra, hogy megszabja ezeket a nyugdíjasokat és őket fenyegető nélkülözéstől. A központi nyugdíjpénztár no-

nek az ellenőrzést szigorúan gyakorolniok de minél kevesebb esetben lesz alkalom a illető rendelkezések gyakorlására. Hisz, hogy a kereskedelem megérti az idők értékét

és mindenképpen elkerüli azt a területet, mint a spekulációnak kell nevezni. Az áruk természetesen emelkedése, amit a fogyasztóképesség növekedése okoz, természetes, sőt örvendetes gazdasági jelenség. Most azonban válságos idők elűlnek minden kereső réteg egyformán áldozatos kötelese

és hasznát a legkisebbre kénytelen leszorítani. Ezt az áldozatot kénytelen meghozni a kereskedelelem is.

A miniszter annak a nézetének adott helyet, hogy a kereskedelmi kamaráknak feladata és feladata, hogy nem várva a minisztérium kezdeményezését, saját hatáskörükben megjelöljék és ellenőrizze az áralkulást és ha el látja indokolatlan ármelekedést, lépjen közbe a kamarák már előbb kifejtették volna ezt a kezdeményezést, talán azok a szórványos jelenetek is elmaradtak volna, amelyek ma a gazdasági életet áremelkedések mellett is spekulatív indokolták.

A miniszter felhívást intézett a kereskedők, hogy panaszokkal forduljanak közvetlenül hozzá, aki készséggel hallgatja meg ezeket a panaszokat minden igyekeztével rajta lesz, hogy segítsen a bajokon.

vevő 22-én kiadott 650.000/1939. számú rendelete szerint ugyanis azok a nyugdíjasok, illetményeiket állampolgárságuk rendezetlensége miatt nem tudták megkapni, november első napján kezdve ismét felvehetik nyugdíjukat, ha az állampolgársági ügyük rendezésére jelentik és az állampolgárság iránti kérvényüket beadták. Ezek a nyugdíjasok a jövő év április 1-ig kötelesek bemutatni állampolgársági nyilatkozatukat, mert különben nyugdíjukat nem fogják megkapni. Az érc nyugdíjasok a legközelebbi nyugdíjkiutalás kötelesek az illetékes városi hatóság bizonyítványt kérni, hogy az utólagos állampolgárságuk rendezéséről mint jogosultakat felvették a jegyzékre.

A pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya megtekintette a szükséges intézkedéseket a rendeltetésre és az érdekelteket nyugdíjasok kérik a városi hatóságtól ezt a bizonyítványt, mert ennek alapján kaphatják meg az őket megillető nyugdíjat.

A nemzeti gárda főparancsnokának rádióbeszède az áruuzsorsó leküzdéséről

Bucurestiből jelentik: Petre Gheorghe tábornok, a nemzeti gárda főparancsnoka a rádióbeszédére alakult bizottság vezetésénél megmondott. Felhívta a román népet, hogy a hatóságokkal együttműködjen segítségére az üzérkedés letörésére kereskedelemnek élni és fejlődnie kell és folyamatot minden erővel támogatni is fog — jelentette ki a tábornok. — de ez jelenti, hogy támogatjuk az üzérkedőket is. Szigorú eljárás indul mindazok ellen, akik nem tartják a rendelkezéseket. Ez vonatkozik a fogyasztásra is, ha azok tudatosan nagyobb árat fizetnek megállapítottá, mert ezekben az esetekben büntetésre számíthatnak. Kérem, hogy mindenki, aki leleplez áruuzsorsókat, tartsa kötelességét, hogy levélben, címének teljes feltüntetésével, jelentse azt a hatóságoknak, hogy a gálatot nyomban megtarthassák.

Lelkesen ünnepelte a főváros lakossága az uralkodót

Mihai trónörökös meglepettette a bélyeggyártó üzemet

Bucurestiből jelentik: Öfelsége II. Carol király Ernest Urdareanu udvari miniszter és szárnysegédje kíséretében meglepettette a királyi palota körül folyó építkezéseket. Rövidesen hatalmas tömeg vette körül az uralkodót, akit a legmelegebb óvacióban részesítettek. Amikor a lakosság felismerte a királyt, először csak tiszteletteljes távolságból gyülekezett, később azonban

körülvették és a legmelegebben ünnepelték.

Mihai nagyvajda, Damaceanu ezredes, szárnysegéd és osztálytársai kíséretében kedden meglepettette a bélyeggyártó üzemet. A trónörökösöt Constantinescu miniszter, Bunescu, a hivatalos lap vezérigazgatója és Eugen Dumitrescu, a politikai nemzetgazdasági tanszék előadója fogadták. A nagyvajda élénken érdeklődött a bélyeggyártó üzemet szervezete iránt.

Az egyesülés ünnepe Temesvárott

December elsején, pénteken lesz a huszonegyedik évfordulója annak, hogy a Gyulafehérváron megtartott román nemzetgyűlés kimondta Erdélynek és a Bánságnak az anyaországgal való egyesülését. Az évfordulót, mint minden esztendőben, az egész ország népe az idén is nagy lelkesedéssel és fényvel üli meg.

Az országos ünnepségből holnap Temesvár is kiveti méltó részét. Az uccákat fellebögőzések, a hatóságok nem tartanak hivatalos órákat, az iskolában pedig délelőtt tanítás helyett a tanárok a napnak a jelentőségét méltatják. A város valamennyi templomában délelőtt tizenegy órakor ünnepi istentisztelet lesznek, amelyeken a katonai és polgári hatóságok képviselői küldöttségileg vesznek részt. Az Astra kulturregységet bányászati tagozata ezen a napon a színházban két ünnepséget rendez. Az első ünnepséget délután 4 órakor tartják és azon a Volbura Poiana írói néven ismert Nasturas ezredes tartja az ünnepi beszédet. A műsor többi részét szavalatok, énekek, zeneszámok, nemzeti táncok és nemzeti játékok töltik ki. Este kilenc órakor

színpadra kerül a színházban Cehan-Racovita Constantin „Ardealul” című történelmi darabja, amelynek egyes szerepeit a Lyra vasutasok kulturregységének műkedvelői játsszák. Mindkét színházi ünnepségre a belépés díjtalan. A pénteki nemzeti ünnep azonban általános munkaszünet nem lesz, a kereskedések nyitva maradnak, a gyárak és ipari üzemek pedig dolgoznak.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

Orosz válasz a finn jegyzékre Dániában általános finn mozgósításról tudnak

Rósvából jelentik: (Rador.) A Tass-iroda a finn kormány jegyzékét nyújtott át a dán kormányhoz és ebben megállapítja, hogy a finn kormány megindította a határon átnyúló híradások kapcsolatában a dán kormányt. A dán kormány pozitív eredménnyel végződött. A finn kormány közli, hogy az az ellenintézkedés, amely a dán kormányt megindította, a finn részről nem történt meg. Bár a finn kormány nem nyújtotta meg az okát arra, hogy csapatait visszavonassa a határról, a kölcsönös csapatvisszavonás kérdéséről tárgyalásba bocsátkozni. A finn kormány azt javasolja, hogy az incidens elkerülése céljából közös bizottságot alakítsanak. A dán kormány ezt a javaslatot elutasította. 1928. szeptember 24-én megkötött békeszerződés értelmében.

A finn kormány a november 1-én nyújtott finn jegyzékre a következő vá-
laszokat küldte: A finn kormány november 26-án a dán kormányhoz továbbított jegyzéke bizonyította annak az ellenségeskedésnek, amely a finn kormány Svovjetországgal szemben viseltetik és ez az oka a két ország közötti helyzet kiéleződésének. A finn kormány a határon történt incidens letagadása céljára, hogy tévedésbe ejtse a közvéleményt. Csak így támasztható alá az állítás, hogy az incidens a határ közelében tartó orosz csapatok tüzérteljesi gyakorlásának következménye volt. A finn kormány azt javasolta, hogy a csapatokat, amelyek a határon tartózkodnak, visszavonassák a határról, és az incidens a határ közelében tartó orosz csapatok tüzérteljesi gyakorlásának következménye volt. A finn kormány azt javasolta, hogy a csapatokat, amelyek a határon tartózkodnak, visszavonassák a határról, és az incidens a határ közelében tartó orosz csapatok tüzérteljesi gyakorlásának következménye volt. A finn kormány azt javasolta, hogy a csapatokat, amelyek a határon tartózkodnak, visszavonassák a határról, és az incidens a határ közelében tartó orosz csapatok tüzérteljesi gyakorlásának következménye volt.

Ujabb incidensek az orosz-finn határon

Rósvából jelentik: (Dunaposta.) A leningrádi kerület vezérkarának a moszkvai vezérkar által terjesztett hivatalos közlése szerint az orosz-finn határon újabb incidensek történtek. Az egyik incidens a Jecla-félsziget területén, a Halász-félszigeten történt, ahol a finn csapatok tüzérteljesi gyakorlásának következményeként a Halász-félszigeten újabb incidensek történtek.

A finn katonák rálótt az orosz határon átnyúló híradások kapcsolatában a dán kormányt. A finn kormány pozitív eredménnyel végződött. A finn kormány közli, hogy az az ellenintézkedés, amely a dán kormányt megindította, a finn részről nem történt meg. Bár a finn kormány nem nyújtotta meg az okát arra, hogy csapatait visszavonassa a határról, a kölcsönös csapatvisszavonás kérdéséről tárgyalásba bocsátkozni.

A finn kormány azt javasolja, hogy az incidens elkerülése céljából közös bizottságot alakítsanak. A dán kormány ezt a javaslatot elutasította. 1928. szeptember 24-én megkötött békeszerződés értelmében.

ROSVÁRORSZÁGBAN NÖVEKSZIK A FINNELLENES HANGULAT.

Rósvából jelentik: (Dunaposta.) A leningrádi kerület vezérkarának a moszkvai vezérkar által terjesztett hivatalos közlése szerint az orosz-finn határon újabb incidensek történtek. Az egyik incidens a Jecla-félsziget területén, a Halász-félszigeten történt, ahol a finn csapatok tüzérteljesi gyakorlásának következményeként a Halász-félszigeten újabb incidensek történtek.

csapatok helyzete sokkal előnyösebb. Az orosz csapatok nem veszélyeztetik Finnország fontos központjait, mert attól sok száz kilométernyi távolságban állanak, míg a finn csapatok 32 kilométernyire vannak a Svovjet egyik legfontosabb városától, Leningrádtól. Nem is lehet szó arról, hogy egyforma arányban vonják vissza a csapatokat, mert a 25 kilométeres visszavonulás esetén az orosz csapatok közvetlenül Leningrád környékén lennének, ami a város biztonságára való tekintettel lehetetlen. A svovjet kormány a finn csapatok 20-25 kilométerre való visszavonásáról szóló javaslatot a minimális ajánlat, aminek az a célja, hogy eltűnjön az egyenlőtlenség a csapatok helyzete között. Ha a finn kormány visszautasítja ezt a minimális javaslatot, az azt jelentené, hogy célja Leningrád állandó veszélyeztetése csapatai által. A finn kormány Leningrád közvetlen közelében sorkatonaságának nagy részét vonta össze és ezzel a Svovjet egyik központját egyenesen fenyegetés alatt tartja. Ez egy olyan ellenséges cselekedet, amely nem egyeztethető össze a két ország között fennálló megnevezési egyezmény szellemével. A finn kormány, miután visszautasította csapatainak 20-25 kilométerre való visszavonására vonatkozó javaslatát, igazolta, hogy ellenséges magatartást tanúsít a Svovjet-lel szemben, amit a svovjetkormány nem engedhet meg azért, mert a megnevezési szerződés szellemével nem egyeztethető össze és azt tiszteletben kell tartani. Mindezek alapján,

a svovjet kormány mátl kezdve szabadnak érzi magát kötelezettségvállalása alól, mert a két ország közötti megnevezési szerződést a finn kormány rendszeresen megsértette.

Molotov.

ségesnek tart végrehajtani. A helsinki örült imperialisták értsék meg, hogy a vörös hadsereg méltó választ képes adni a kihívásokra. (Rador.)

A finn csapatok visszavonultak a határtól

Helsinki-ből jelentik: (Dunaposta.) A finn kormány kedden éjjel minisztertanácsot tartott, amelyen megvitatja azt az orosz jegyzéket, amely felmondja a Finnországgal kötött támadást kizáró egyezményt. A választ még a mai napon elküldik Moszkvába.

A svovjetrádió részéről közölt újabb határ-

Az olasz sajtó reméli, hogy Moszkva meggondolja magát

Rósvából jelentik: (Rador.) A finn-orosz helyzet kiéleződéséről az Avenir d'Italia című bolognai katolikus lap azt írja, hogy Németország azt tanácsolta a finn kormányt, igyekezzen rendezni ügyeit a Svovjettel. Anélkül, hogy a helyzet drámai jellegét kidomborítanánk — írja a lap — bizonyos, hogy Oroszországnak jelenlegi határain túl való előnyomulása

összeférhetetlen az európai érdekekkel és minden állam érdekét sérti.

Párisból jelentik: (Rador.) A Havas hírszolgálati iroda jelentése szerint nem erősítették

Bőrbetegségek

A bőrbetegségektől származó fájdalmakat elkerülni, ha idejében használ Cadum kenőcsöt. Azonnal megszünteti a viszketéget, enyhíti és gyógyítja a bőr minden irritációját vagy gyulladást. Sok szenvedésnek veszi elejét, ha idejében használ Cadum kenőcsöt kiütések, sebek pattanások, ruhásalánktűtés, karcolás, aranyér bőrhámás ellen.

incidensekről finn kormánykörökben kijelentették, hogy a hírek

minden alapot nélkülöznek és egyszerűen kihívásnak tekinthetők.

Valószínűnek tartják, hogy svovjetkatonák elraboltak finn határőröket és ezeket mint az állítólagos finn támadás bizonyítékait tüntetik fel. A finn részről megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a finnek sehol sem sértették meg a svovjet határt. A finn-orosz támadást kizáró egyezmény felmondását bejelentő moszkvai rádióhír vétele után a finn határőrségek parancsot kaptak, hogy a határtól bizonyos távolságra vonuljanak vissza.

Roosevelt nem fog közbelépni

Newyorkból jelentik: (Radiopress.) Amerikai diplomáciai és politikai körökben élénk visszatekintést keltett a finn-orosz szerződés Moszkva részéről történt felmondása. Az amerikai lapok megjegyzik, hogy a finn ellenjavaslat, amelyet Helsinki Molotov javaslatára terjesztett elő abban az irányban, hogy a finn csapatokat vonják a határról vissza,

teljesen méltányos és igazságos.

Molotov újabb követeléseit úgy tekintik, hogy azok további nyomást akarnak gyakorolni a finnekre, hogy

kikényszerítsék a svovjet eredeti javaslatának elfogadását.

A lapok megjegyzik, hogy nincsen semmi alapja annak a feltevésnek, hogy abban az esetben, ha a helyzet még rosszabbodni fog, Roosevelt elnök beavatkozna és közvetíteni igyekezne. A Standard című lap azt írja, hogy

az orosz területi követelésekkel szemben a finnek egészen bizonyosan ellenállást fognak tanúsítani.

A lap szerint nem lehet tudni, hogy a bátor finn hadsereg ellenállása meddig fog tartani. Lehet, hogy csak napokig, vagy hetekig és esetleg egy hónapig.

Bizonyos azonban, hogy a finn területfoglalások csak egyik állomását képviselnék az újabb svovjet-hódításoknak.

NEMET TANÁCS A FINNEKEL.

Rósvából jelentik: (Dunaposta.) Az olasz sajtó figyelme Észak felé fordul. A lapok éles hangon támadják Moszkvát, amely gyermekek ürügyeket keres Finnország megtámadására.

A Corriere della Sera vezércikkében hangoztatja, hogy Amerikán kívül sok más civilizált nép is

szolidaritást vállal Finnországgal.

Ha Oroszország támadni akar, ám tegye. A finnek azonban védekezni fognak. Mi — írja a lap — még mindig azt hisszük, hogy Moszkva többszörösen meggondolja, vajjon kétes semlegességét feladva, támadó lépésre határozza-e el magát. A Messagero helsinki jelentése szerint kormánykörökben a kiélezett helyzet dacára még mindig remélik, hogy sikerülni fog békésen rendezni a kérdést.

meg Kopenhágában azokat a tegnapi elterjedt híreket, amelyek szerint Finnországban általános mozgósítást rendeltek volna el.

Kopenhágából jelentik: (Rador.) A Politika című lap azt írja, hogy

Finnország félmillió katonát hívhat fegyverbe.

A lap még azt is írja, hogy Finnországban egy több száz kilométeres autótút építenek, amely egészen az egyik északnordvégiai kikötőig húzódik a finn-svéd határ mentén. Az autótút építését 1940. nyarán fejezik be.

APITOL mozi óriási áldozatok árán megszerezte az újabb termelés legszenzációsabb filmjét, melynek címe Bolváry rendezésében, a főszerepekben: PAULA WESSELY SZOMBAT estétől kezdve minden nap.

HIREK

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

TELEFON

18-10 és este 9 óra után 28-15.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: BELFÖLDÖN

Magasoknak egy hónapra 70, negyedévre 300, félre 400, egész évre 800 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottnak egy hónapra 60, negyedévre 180, félre 350, egész évre 700 lei. Házhöz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Matóságoknak, közhivataloknak és közlémeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félre 700, egész évre 1400 lei.

SZERKESZTŐ,

Vuchetich Endre dr.

November 30-án üli meg a kereszténység András apostol emlékét. András testvére volt Simon Péter apostolnak. Egyike volt Jézus első és mindvégig hí tizenkét tanítványának.

A monda szerint az oroszok egy részét térítette a keresztény hitre és azért Oroszország védőszentjeként szerepelt. Patre achajai városban vértanúhalált szenvedett. Ferdén álló keresztre feszítették, a melyet róla András-keresztnek neveznek.

1625. november 30-án született Gyöngyössi István költő. Igen sok történelmi költői elbeszélést írt. Leghíresebb munkája a Marssal társalkodó Vénus, amelyben Wesselényi Ferenc és Szécsi Mária szerelmének történetét és Murány várának elcsatását énekelte meg.

1857. november 30-án született Angyal Dávid történelmi és irodalomtörténeti író. Legérdekesebb munkája Erdély politikai érintkezése Angliával. Könyveket írt Rákócziáról, Széchenyiről, Berzsenyi Dánielről. Jeles munkája Magyarország története II. Mátyástól III. Ferdinánd haláláig.

Lefoglalták Fritz Thyssen Németországban található minden vagyonát. Zürichből jelentik. Berlini jelentés szerint a Svájcba menekült Fritz Thyssen nagyiparos Németországban található egész vagyonát lefoglalták. Minden németországi bank nemcsak Thyssen követeléseit köteles bejelenteni, de az esetleges letéteket is köteles kiszolgáltatni. A Thyssen vagy családtagjai nevén álló safekeket is fel kell nyitni és át kell vizsgálni, nincsenek-e bennük értékek.

A grófi címet nem védi a törvény. Kolozsvárról jelentik: Kedden délelőtt hirdették ítéletet a kolozsvári törvényszék Kota István perében, aki már több ízben állott a bíróság előtt jogtalan cím- és névbitorlás miatt. Kota ugyanis gróf Bethlen Istvánnak nevezi magát és ezt a nevet használja állandóan. Legutóbb Kota beadvánnyal fordult a kolozsvári ügyészséghez és az írat alá is gróf Bethlen Istvánnak jegyezte magát. Avram N. ügyész ennek alapján feljelentette Kotát, akinek semmi joga nincsen a grófi ranghoz. A kolozsvári törvényszék felmentette azzal az indoklással, hogy a grófi címet nem védi a törvény.

Negyven vagon karácsonyfa megy Magyarországra. Minisztériumi határozat folytán tilos a fenyőnek külföldre való kivitele. Viszont a Magyarországgal kötött kereskedelmi szerződés értelmében Románia 40 vagon karácsonyfa fenyőt helyezett kilátásba. Ennek a szállításhoz a lehetővé tétele végett most a minisztérium határozatot hozott, amellyel megengedi, hogy Magyarországra szállítás végett Nagy Károly és 30 társ 14 és fél vagon, a bánfi-hunyadi Horia-szövetkezet által képviselt műcsoport pedig 25 és fél vagon karácsonyfát szállít-hasson Magyarországra. Ezeket a fákat tilos a rendes erdőterületekről kivágni, hanem csakis egyes elszórt fákat, vagy a kaszálóokban lévő csoportokat szabad felhasználni. A kivágási engedélyeket az erdőhivatalok adják és a kivágás megtörténte és ellenőrzése után szállítási bónuszt adnak. Az erdő védelmének biztosítására vagononként 5000 lei övadékot kell letenni, a hivatalos kiszállási költségek fejében pedig vagononként 3000 leit kell fizetniük a kerve-nyezőknél.

Temesvári autó végzetes karambolja Nagyszeben közelében

Nyolc életveszélyes áldozata van az autókatasztrófának

Nagyszebenből jelentik: Sulyos gépkocsiszerecsenésletlenség történt a nagyszebenmegyei Vestem és Talmaciu községek közötti országúton.

Egy temesvári és egy fővárosi magángépkocsi összeütközött és nyolc utas életveszélyesen megsebesült.

A szerencsétlenség a kora esti órákban következett be. Az 1798-as rendszámú temesvári gépkocsi amelyet Cristovici kaplár vezetett és amelyben Suciu gyalogsági kapitány és családja foglalt helyet, Nagyszebenből Fogaras felé haladt. Vestem és Talmaciu községek között a vezető egy parasztszekeret akart kikerülni, azonban nem vette észre, hogy ellenkező irányból is gépkocsi közeledik. A követke-

ző pillanatban a temesvári kocsis összeütközött a 5585-ös rendszámú bucarestii magánautóval, amelyben, mint később kiderült Mircea Petre dr. Atanasiu nagyszebeni ezredes leánya, Tara nagyszebeni teológiai tanár leánya, három leány és egy kis fiú tartózkodott. Az összeütközés olyan heves volt, hogy

mindkét gépkocsi teljesen összetört és a bentülők rendkívül súlyos sérüléseket szenvedtek. Egy éppen arra haladó teherautóval mennyiük Nagyszebenbe szállították, ahol ban ápolás alá vették őket. A gépkocsiszerecsenés

négy áldozata haldoklik.

December 18-án lép életbe az új menetrend. Bucurestiből jelentik: Az államvasutak igazgatósága úgy döntött, hogy december 18-án lépteti életbe az új téli menetrendet, amely a személy- és áruszállításra vonatkozik.

Unitárius ifjúság táncos tea. Az unitárius ifjúság szombatot, december 2-án este félkilenet óráskor kezdettel a Magyar Ház nagytermében táncos teát rendez, amelyhez a zenét Jozsef Géza jazzmuzsikája szolgáltatja. Az est jövedelmét jótékony célra fordítják.

Iparosok figyelmébe. A temesvári munkakamara felhívja mindazokat a iparosokat, akik ipari képesítésükre vonatkozó irataikat átadásra vagy új iratok kibocsátása céljából benyújtották a kamarához, de időközben régi lakásukból elköltöztek, hogy új címüket jelentsék a kamarának, mert ellenkező esetben nem tudják értesíteni őket kérvényeik elintézéséről.

Meghalt Gömbös Gyula özvegye. Btről jelentik: Jákfalói Gömbös Gyuláné, névbö Gyu la miniszterelnök özvegye, szerdán rövid szenvedés után elhunyt.

Mozi

Aralás

A Capitolban szombaton lesz a bemutató a filmnek, amely külföldön nagy sikert ért. A sikert Wessely Paula, Hörbiger Attila váry Géza nevei teszik érthetővé. A Bolvári által mesterien rendezett film két főszereplő, sely Paula és Hörbiger Attila művészetük sőt nyújtja és alakításuk valóban megérdemelt dicsőretet. Ez a film minden bizonnyal Temes is folytatja sikersorozatát.

DIANA
nátha, torok és fej-
fáias, láz, lemosó,
bedörzsölő, borogató szere.

Remény van arra, hogy felülvizsgálják az Erdélyben élő 560 volt magyar csendőr nyugdíjazásának ügyét. Bucurestiből jelentik: Az 1929-iki nyugdíjtörvény megjelenésekor, amely nyugdíj jogosultságot biztosít az eszki nem tett és állásukból elbocsátott tisztviselőknek, a volt magyar csendőrök is kéréseket adtak be nyugdíjuk megállapítása céljából. Ezeket a kéréseket azonban a nyugdíjpénztár bizottsága elutasította, azzal az indoklással, hogy a csendőrök nem voltak tisztviselők, hanem katonák és így a katonai nyugdíjtörvény rendelkezései alá esnek, a mely szerint nyugdíj nem illeti meg őket. Annak idején Gyárfás Elemér vitte az ügyet a semmitőszék elé és évekig tartó huzavona után kimondták, hogy a volt magyar csendőrség kötelekben szolgált egyének nem voltak katonák s így nyugdíj jár nekik. E döntés alapján az összes ilyen ügyek, amelyek eljutottak a semmitőszékhez, visszakérültek a nyugdíjmegállapítás felebebezési fórumához, a számvéviszékhez, amely ezuttal is valamennyit újból elutasította. Tekintettel arra, hogy a semmitőszék által elbírált jogkérdésben, — mert az, hogy valaki katona-e, vagy más jellegű állami alkalmazott, természetesen jogkérdés — a számvéviszék nem helyezkedhetett eredményesen más állápontra, azért más uton találta meg az elutasítás lehetőségét. Megállapította, hogy a volt magyar csendőrök az egyesülés után is tovább szolgálták a magyar államot. Szolgálati bizonyítványukat ugyanis Budapestről kellett beszerezniük és a magyar belügyminisztérium azokat úgy állította ki, hogy a nyilvántartásban voltak egészen a trianoni békekötés idejéig. A napokban került ismét tárgyalásra a semmitőszék egy ilyen ügy. Simon Balázs, volt csikszereadi csendőrszázados nyugdíjkérése. Ez volt az első, amelynél a semmitőszék még 1933-ban kimondta, hogy a csendőr nem katona. Simon Balázs ügyében a november 17-iki tárgyaláson a semmitőszék újra kedvező döntést hozott, amennyiben másodsor is megsemmisítette a számvéviszék elutasító végzését. A döntés nyomán remény van arra, hogy esetleg valamennyi csendőr nyugdíját revízió alá veszik és a egész Erdély területén jelenleg életben lévő 560 volt magyar csendőr öregkorára mégis nyugdíjhoz jut.

Elfie Mayerhofer az UFA filmgyár A f le hull című filmjének egyik főszereplő

MŰSOR:

Csütörtök, november 30.

APOLLÓ: Halló, Janine (német film).
CAPITOL: A boldogság kunyhója (angol film).
CORSO: A fehér karnevál (angol film).
SCALA: A kormányszó (német film).

HERESTI URADALOM FAISKOIA

Posta: Budesti, Ilfov megye
Kérje az illusztrált díjtalan árjegyzéket legtermékenyebb gyümölcsfákról, a legkiválóbb szőlőnyegyekről, a legszebb virágokról és más növényekről.

— **Albrecht királyi herceg nejeinek gépko-**
lesete. Budapestről jelentik: Albrecht ki-
 mért herceg felesége, Katalin hercegnő szerdán
 délután Szegedről gépkocsin Budapestre utaz-
 zott Kecskemét környékén a hercegnő sofőrje
 előző akart egy lovakocsit és e közben összeü-
 tkezett a szekerrel. Az autó eléggé erősen meg-
 ronálódott, de Katalin királyi herceggasszony-
 nakem történt semmi baja.

(—) **Pintea Vasile dr. husz éve józsefvá-**
risztii orvos. Holnap lesz husz esztendeje an-
 akahogy Pintea Vasile dr. józsefvárosi kerületi
 orvos elfoglalta hivatalát. Szatmármegyé-
 enszületett, ahol édesapja görög katolikus fő-
 pispós volt. 1913-ban szerezte meg orvosi ok-
 vét. Előbb Lugoson működött, majd 1919-
 temesvárra jött és józsefvárosi kerületi tisz-
 orvos lett. Mint orvos és mint ember, egy-
 at népszerű. Kedves, előzékeny modorával
 szívestelő szerzett magának.

(—) **Jogtalanul igazoltatta a járőrelőket.**
 V. június 23-án este a Józsefváros egyik uc-
 pan egy férfi megállította a járőrelőket és
 állította őket, hogy igazolják magukat. A
 rendőrtisztnek mondotta magát és azokat,
 inél nem volt igazolvány, a rendőrségre akar-
 ismerni. Utközben azonban azt az ajánlatot
 te, hogy száz lei ellenében szabadon bocsátja
 z. Az egyik leigazolójának járőrelő színelg elfogad-
 z ajánlatot, de nyomban értesítette a közl-
 tartózkodó rendőrt, aki elfogta az állandór-
 et. Kiderült, hogy az álkomiszárus Junca
 ison munkanélkülivel azonos, aki sohasem
 a rendőrség szolgálatában. Junca tegnap a
 törvényszék elé került, amely egy hónapi fog-
 ra ítélte.

ze meg minden vételkötelezettség nélkül
karácsonyi játékaru
kiállításunkat
bravetv könyvkereskedés
 Belváros—Józsefváros

(—) **Gyermekek a gyermekekért!** December
 rmadikán délután félöt órai kezdettel az O. S.
 gyermekdelutánt rendez a zsidó liceum tor-
 mermében. Az a gyermek, aki elő akar adni
 amit, jelentkezzen a belépéskor, mert szabad
 ampad lesz. Minden gyermek ajándékot kap.

(—) **Szakálháza gazda hirtelen halála.**
 gnap reggel Szakálháza községben holtan ta-
 ták Plesz Mátyás hatvanöt éves gazdát. Az
 avosi vizsgálat megállapította, hogy halálát
 svészlühűs okozta. A gazda ejszaka szivvoha-
 t kapott és ez véget velt.

(—) **A kereskedelmi és iparkamara új veze-**
ségi tagjainak eskütétele. A nemzetgazdasági
 niszter, mint közöltük, Prochaska. Ede ma-
 nvezérigazgatót és Serb Gheorghe gyárost a
 mesvári kereskedelmi és iparkamara ideiglenes
 zottsága új tagjainak, Catina Vasile gabona-
 ereskedőt pedig a kamara kormánybiztosának
 evezte ki. Az új bizottsági tagok szerdán dél-
 tán két órákor tették le az esküt Deleanu Ste-
 an törvényszéki főelnök kezébe. A kamara el-
 öki ülésérmében ment végbe az ünnepélyes es-
 ütétel, amely után Giurcaneanu Eduard kama-
 ai elnök üdvözölte a tagokat és eredményes
 működést kívánt nekik.

Három pártra oszlanak a magyarországi nyilasok

A párt tagja szerdán több órás tárgyaláson sem tudtak megegyezni

Budapestről jelentik: A Hubay-féle nyilaske-
 resztes pártban bomlási folyamat indult meg. A
 párt képviselői szerdán délelőtt a képviselőház egyik
 termében értekezletet tartottak és ezen többen ér-
 lyes bírálatban részesítették a párt vezetését, ma-
 gatartását és egyes lépéseit. A párt két tagja: Zim-
 mer Ferenc, akit a budapesti déli kerületi lajstro-
 mán választottak meg a Halmay János a kalocsai
 kerület képviselője kijelentették, hogy

hílnének a pártból.

Hír szerint még további kilépések várhatók és a ki-
 léptettek egyelőre nem csatlakoznak semmiféle párt-
 hoz, hanem

várakozó álláspontra helyezkednek.

(—) **Autótulajdonosok figyelmébe.** Gritta
 Ovidiu temesvári rendőrkvesztor felhívja a te-
 mesvári és a Temes-torontálmezei autótulajdo-
 nosok és gépjárművek tulajdonosait, hogy de-
 cember 5-ig feltétlenül jelenjenek meg a gépjár-
 műveket osztályozó bizottság előtt, amely Te-
 mesvárott, az Aradului uton, az Unirea ben-
 zinlerakat mellett működik. Mindazok, akik a je-
 lentkezést elmulasztják, a katonai törvényszék
 elé kerülnek és 2—6 hónapig terjedő fogházbü-
 tetéssel, valamint a gépjármű értékének huszon-
 öt-harminc százalékát kitevő pénzbüntetéssel
 sújthatók.

(—) **Nagyszentmiklós villanyvilágításának ren-**
dezése. Nagyszentmiklós községnek nincsen saját
 villanyműve és úgy a közvilágításhoz, mint pedig a
 lakóházak számára a szükséges villanyáramot a
 Prochaska-malom szolgáltatja. A villanytelepet és
 az uccai áramvezetékhalózatot eredetileg a Nákó-
 féle grófi uradalom létesítette, amely az áramszol-
 gáltatásra vonatkozólag a községgel szerződést kö-
 töt. A háború után a villanytelep a Prochaska-
 malom tulajdonába került, amely 1931-ben, majd
 1935-ben új szerződést ígyekezett kötni a község-
 gel, ami azonban nem sikerült. A régen húzódo ügy-
 ben tegnap a helytartóságon Marta Alexandru dr.
 királyi helytartó elnökletével értekezlet volt és ek-
 kor abban állapodtak meg, hogy a község és a Pro-
 chaska-malom között a régi Nákó-féle szerződés
 alapján teljesen hasonló szerződés jön létre, amely-
 ben a községet arról biztosítják, hogy az uccai vilá-
 gítási berendezés 1956-ban Nagyszentmiklós tulaj-
 donába megy át.

(—) **Még nem jött meg a rendelkezés a no-**
vemberi nyugdíjak kifizetésére. A temesvári
 pénzügyigazgatóság nyugdíj osztályához még
 nem érkezett meg az utasítás a novemberi nyug-
 díjak kifizetésére. A nyugdíjasok által annyira
 várt rendelkezés azonban nem késhezik sokáig.
 Ma, vagy holnap bizonyára megérkezik és ak-
 kor a nyugdíjostyal nyomban intézkedik a
 nyugdíjak kifizetését illetőleg.

— **Advent.** Vasárnap, december harmadikán
 kezdődik a katolikus egyházban az adventi idő-
 szak és karácsonyig naponta hajnali misék lesz-
 nek a templomokban. A püspöki székesegyház-
 ban a rórate naponta reggel hét órákor lesz és
 az első hajnali misét vasárnap Wegling János
 apátkanonok mondja. A gyárvárosi plébániatem-
 plomban szintér reggel hét órákor lesz rórate és
 az elsőt vasárnap Rech K. Géza apátplébános
 tartja. Az Oltariszentség ünnepélyes kitétele
 vasárnap esti hét óráig tart. Az erzsébetvárosi
 plébániatemplomban a rórate vasár. és ünnep-
 napokon reggel hét órákor, hétköznapokon fél-
 hét órákor kezdődik. A józsefvárosi plébániatem-
 plomban az első rórate vasárnap reggel hat órá-
 kor lesz és azt Metzger Márton dr. prépostplébá-
 nos tartja. Naponta félhét órákor lesznek a haj-
 nali misék, vasár- és ünnepnapokon hat órákor
 szentbeszéddel kezdődnek. A mehalai plébánia-
 templomban hétköznapokon félhét órákor, va-
 sár- és ünnepnapokon hét órákor lesz a rórate.

— **Zürichi zárlat.** Páris 989, London 17.46,
 Newyork 446, Brüsszel 73.65, Milánó 22.50, Am-
 sterdam 236.70, Berlin 178.50, Szófia 540 (áru)
 Belgrád 10 (áru), Bucuresti 340 (áru).

(—) **Halálozások, Meghaltak:** Lieber Irén
 Hildegard hatvan éves, Ionescu Eufrozina szüle-
 tett Ciolaea hetvenegy éves, Szvacek János
 nyolevankilenc éves kereskedő, Kovács Rozália
 negyvenöt éves, Braumüller Karolin ötvenkilenc
 éves kereskedőnő, Varin Paula született Schle-
 singer nyolevanegy éves.

Aranyér ellen melyik gyógyszer?

Aranyér kezelésnél döntő a megfelelő gyógyszer kiválasztása, amely nemcsak a kellemetlen jelenségeket, hanem magát az okot is megszünteti. Az Ön orvosa a Goedecke féle Anusol végbélkúpokat ajánlja, amely nemcsak fájdalomcsillapító, hanem gyógyulást is biztosító szer.

Anusol-Goedecke

Építkezési baleset érdekes bírósági leírójelei

Tóth András, negyvenöt éves munkás, 1937
 tavaszán a Gyárvárosban az egyik üzem átala-
 kítási munkálatainál dolgozott. Munka közben
 baleset érte és a lábát törte. Ezért Tóth pert in-
 ditott az építkezési vállalkozó és a pallér ellen, a
 kiktől százezer lei kártérítést követelt. A járás-
 bíróság gondatlanságból okozott súlyos testi sér-
 tés miatt három-háromezer lei pénzbüntetéssel
 sújtotta a vállalkozót és a pallért, ezenkívül tí-
 zenötezer lei kártérítést megfizetésére kötelezte
 őket. Fellebbezés folytán az ügy a törvényszék
 elé került, amely a büntetést megerősítette, de
 a kártérítés összegét negyvenezer leire emelte
 fel. A vádlottak semmisségi panaszt nyújtottak
 be és a perrel utolsó fokon az ítéletábra foglal-
 kozott. Azzal az indoklással kérték az ítélet
 megsemmisítését, hogy az egyik törvényszéki
 bíró, aki tagja volt az ítéletet kimondó tanács-
 nak, az előző tárgyaláson mint kiküldött ügyész
 vett részt. Ezért kifogást emeltek. A táblai tár-
 gyaláson Tóth András képviselőjében Nicorescu
 Eusebiu dr. ügyvéd ezzel szemben utalt arra,
 hogy a törvényszéki bíró mint kiküldött ügyész
 csak a tárgyalás elhatalasítását kérte, azonban
 érdemben nem nyilvánította véleményét a per-
 ben és így az emelt kifogás nem helytálló. A tá-
 bla elfogadta az érvelést és a semmisségi panasz
 elutasítva jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

(—) **Orvosi hír.** Dr. Bauer Lajos nőorvos
 visszaérkezett és újból rendel. I. Palace-palota.
 Telefon: 37—37.

(—) **Pénteken megtartják a rendes hetivásárt.**
 A városi gazdasági ügyosztály közli, hogy pénte-
 ken, december 1-én, a nemzeti ünnepen is megtar-
 tják a rendes hetivásárt az összes piacokon.

(—) **Új tanárok a jegyzőképző iskolában.**
 Marta Alexandru dr. királyi helytartó a temes-
 vári jegyzőképző iskolához Daminescu Octavian
 dr. közigazgatási főnököt az időszéri törvények
 és Tarbat Iosif pénzügyi felügyelőt a pénzügyi
 jog tanárává nevezte ki.

Ma premier a

CORSO-moziban

A fehér karnevál

(ICE FELLIES.)

Egyike a legnagyobb Metro-Goldwyn filmeknek.

Joan Crawford James Stewart és Lew's Stone

Elbűvölő, zene elegancia, hangulat.
 A legújabb Metro-Goldwyn-híradó.

A máj és vese működésének szabályozására
SZEDJEN URODONAL-t!

Mindazon, akik ezt saadtt. — és ezek pedig számszoros vannak hamarosan tapasztalják, hogy megszabadulnak a fellelő zavaroktól, melyek nagyon fontos szerveinket megtámadják.

Az Urodonal, amely az Orvosi és Tudomány Akadémia munkájának és közleményeinek kezze tárgyát, a sejtek organikus életerejét megújítja és megszabadítja a tisztalaton éle mektől.

Az Urodonal a húgysav, húgycső, cholesterin, oxalát és urátok felhalmozását megelőzi. Külső hatású vese- és májbetegségeket illetően, ellen, szolgálni, máj, vese és veseelégtelenség esetén, elhízás, borbély, reuma és eretemeszredes.

Egy érdekes levél:
"10 évi maratóni tartás után, az Urodonal segítségével, az Urodonalban, a vesebetegségem teljesen megszűnt. Az Urodonalban, a vesebetegségem teljesen megszűnt. Az Urodonalban, a vesebetegségem teljesen megszűnt."

URODONAL
TÁVOLTARTJA A BETEGSÉGET

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, HEGGIZHATÓ MÁRKA

Tánc az aranyborjú körül

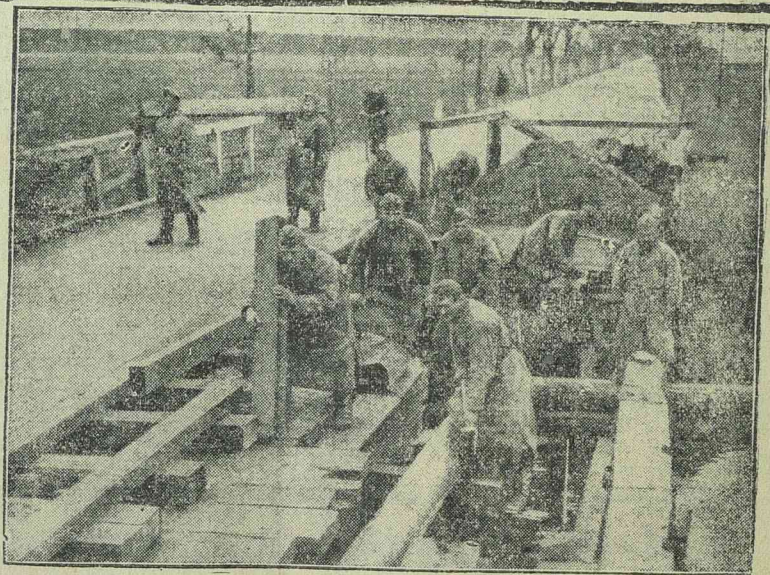
A nagy világrengés között egy érdekes esemény fordította a figyelmet egyetlen emberre. Az illető nem hadvezér, még csak nem is politikus vagy közigazgató, hanem vállalati igazgató. Dvorák Norbert, a bécsi Scheid A. G. aranyberváltó üzem budapesti fiókjának főnöke, aki százhatvanéves kora aranyat gyűjtött össze, illetve vont el a forgalomból és saját céljaira rakározta el. Ezt a hatalmas mennyiségű aranyat úgy szerezte, hogy az általa öntött és eladásra kimált aranytáblákból ügyes manipulációval kivett aranyat és a hiányzó nemes fémét más fémekkel pótolta. A személyzet nem tudott erről semmit. Amikor az olvasztó tégelyben izzott a folyékony anyag, hosszú kanállal ügyesen bele nyúlt és rezeit meg nikkelt, esetleg zsiástott tett a helyébe. Ez a kevert mennyiségű arany is tulajdonképpen arany volt, csak gyengébb ötvözetű. Hosszu évekig folyt ez a titkos munka, senki nem gyanakodott, legfeljebb az ékszerészeknek tűnt fel, hogy a Scheid-cégtől kapott aranyknak kisebb a karátminősége, mint amit a fémjelzés mutat, de eszükbe sem jutott, hogy kétségbevonják a félevszázada működő előkelő cég korrektségét.

Dvorák Norbert pedig gyűjtötte csodálatos szenvedéllyel, szinte lázasan és betegesen a sárga fémét. Nem adta el, nem vitte ki külföldre, nem azért szerezte, hogy nyereszkekadjék, hanem, hogy legyen aranya. Egykülös kokakba öntötte és titkos rejték helyen befalazta. Itt hevert a kincs, a legendás vagyon, senki sem tudott róla, senki nem látta, csak Dvorák Norbert kereste fel éjszakánként a rejték helyet. Bezárkózott aranytáblái közé, nézte, szemével szinte felitta a sárga anyag csillogását, reszkető kezével simogatta a hideg tárgyat és ha valamelyiken homályos foltot látott, surolta, csiszolta, tisztogatta, mert az arany csak úgy szép, csak úgy imponál, ha csillog. Ha kigyönyörködte magát, ha teste-lelke megtelt az arannyal, bezárta a titkos ajtót és hazament aludni, álmodni az aranyborjúról, amely körül érdemes táncolni, hiszen ez a világ éltetője, ekörül fordul meg minden és ezért ölik most egymást az emberek repülőgéppel, tankkal, buvárhajóval a szörnű háboruban.

Előtte volt a vagyon és nem nyult hozzá. Palotákat vehetett volna, fejedelmi pompában körülrakozhatta volna a földet, mindent megszerezhetett volna magának, ami az életet széppé és kellemessé teszi, de szinte askéta módon visszavonult az örömtől és gyönyörűségektől, visszavonult aranya közé, mert neki az arany látása és bírása jelentette az élet magasabbrendűségét. Gondoljuk csak el, valakinek van százhatvanéves kilogram aranya, ami a mostani magas árak mellett, egy kiló 14 karátos aranyat 230.000 leiel számolva, 37.260.000 leiel ér, vagy feltehető, hogy 24 karátos aranyat gyűjtött, amelynek kilója mostanában 460.000 leiel, így tehát 74.520.000 leinvi vagyon felett rendelkezett. Magunkfajta embernek, akik nem vagyunk milliárdosok és nincsen érdekeltésüink mammutvállalatoknál és fegyvergyáraknál, ez mesebeli kincsnek tűnik fel. És az is valóban. Hetvennégy millió már hatalmas mennyiségű pénz, de óriási kincs 37 millió is, hiszen az átlagemberek ezer meg száz leies problémákkal viaskodnak. Dvorák Norbertnek talán fogalma sem volt arról, hogy milyen értéket halmozott fel titkos raktárában, ő az aranyat nem az értékállóságért, hanem magáért az aranyért gyűjtötte. Csak azért, hogy legyen. Hogy gyönyörködhesse benne, hogy titokzatos éjszakákon, amikor a város alszik és csak a nyugtalan lelkek tépelőd-

nek, ott állhasson a modern aranyborjú előtt és imádhassa azt ismeretlen deliriumban.

E. T. A. Hoffmann, a nagy német író, vagy Poe Edgar irtak ilyen emberekről, akik rabjai valamilyen rögeszmének és Dvorák Norbert is mintha kilépett volna valamelyik multszázadbeli fantasztikus regényből. Ő nem kutatta az aranycsinálás titkát, nem tingált aranyat, mint Paracelsus Teophrastus Bombastus vagy Rudolf osztrák császár Prágában, vagy a tizenhetedik század rózsakeresztes lovagjai és nem kereste a Bölcsék Kövét, a bűvös Lapis philosophorumot sem. Dvorák Norbert készen kapta az aranyat, ő csak magának akart ebből megszerezni minél többet. Nem azért, hogy uralkodjék a világ felett, hanem hogy szemével és kezével végigsimogathassa. Volt rendes jövedelme, hiszen váltala jól megfizette, apjáról vagyon maradt rá, magános, tarstalan ember volt, el sem költötte fizetését teljesen, hiszen az aranyon kívül csupán a zenét szerette és ez a nemes szórakozás kevésbé kerül. Miért kellett ennek a máskülönben szürke és jelentéktelen embernek az arany? Megfoghatatlan. A hivatalos vizsgálat képtelen

A német újraépítési munka a meghódított Posenben. A lengyelektől visszahódított Posen tartományban szorgos kezek igyekeznek eltüntetni a háború nyomait. Felvételünk egy német munkásosztágról készült, amely a Warth folyón helyreállít egy a lengyelek által felrobbantott hidat

Eszterházy János gróf a szlovák parlamentben tiltakozott az állampolgárok kategorizálása ellen

Pozsonyból jelentik: Tegnap kezdődött meg a szlovák parlamentben a Tuka-kormány programja felett az általános vita, amelynek során gróf Eszterházy János is nagyobb beszédet mondott. Üdvözölte a kormányt és annak programját, amelyben alkotóakaratot és jószándékot lát. Kifejtette, hogy a magyarokat közelebbről az ériti, vajjon milyen álláspontot foglal el a kormány a nem szlovák népcsoportok kérdésében.

Bizonyos aggodalom tölti el abban a tekintetben,

elgazodni ezen az emberen. Azt sem tudta megállapítani, hogy mikor kezdte üzemelni, mit gyűjti az aranyat. És ha a véletlen ki is robbantja a bűncselekményt, talán évtizede halmozta volna fel nagy táblákban a sárga met. Tíz, husz vagy ötven mázsa aranyat dug volna el raktárában a hideg falakba beágyazva, hogy késő öregségében ott haljon meg a nékincs előtt, amely magához láncoolta és tönem erőszakkal el rabszolgáját.

Künn a világban tombol a harc, kattog a gépfegyverek, robbannak a bombák, gyönyű hajók süllyednek a tenger fenekére, verekszik acél az acéllal az — aranyért. Mert a háború nem vallott, de mindenki által tudott célja lajdonképpen az arany. A népek szabadsága önrendelkezési joga, kis államok védelme, de krácia és tekintélyuralom mind csak frázis, a vel szép külsőbe bujtatják a mérszálás igokát. Az arany bírása és minél nagyobb tömben való felhalmozása a meztelen valóság. Fegyverben álló hatalmak azért akarják megszerezni a gyapotmezőket, petróleumterületeket, szén- és ércbányákat, hogy ezekből aranyat csarjanak ki, mert akinek aranya van, az ne csak gazdag, hanem erős is. Talán ez szédítte meg a budapesti Scheid-cég jelentéktelen főnökét is. Az országok és államok kíméletlen nyere készített arra, hogy lopjon magának a nyat, hogy szintén gazdag és erős legyen. Vatalán más betegség mérgezte meg. Látta, am az olvasztó tégelyekben olvad a legnemesebb legdrágább fém és látta, amint szororu, szegé emberek hozzák a Holló-ucai kis kopott iroba eladni az utolsó megmaradt vagyonkájukat, látta, amint megválnak a jeggyűrűtől, a ház sági évfordulóra vagy születésnapra kap aranyláncotól, a jó időkben vett arany evőeszközöktől, látta az arany szédületes körforgását, aranyékszer halálát és rúdban vagy táblák való újbóli feltámadását, ott élt az arany között, hallotta gyönyörű csengését, nézte tomcsillogását és teste-lelke lassankint átítatód arannyal. Ki tudja, mi élt ebben a különös és toktatos emberben.

Addig táncolt az aranyborjú körül, az eszméletlenül összeesett. Dvorák Norbert elhott, a borjú pedig tovább él csodálatos ragaságában, hogy újabb és újabb áldozatokat irosson el. Harctereken és békés városokban eg arant — az idők végtelenségétől az idők végtelenségéig...

K.

Egy régi játék

Va-e a mai gyermekeknek kaleidoszkópjuk? Nemcsak én, hanem a gyerekek is tudom azon a koron, amelyben kaleidoszkópot kapni ajándékba. Nagyon szép játék volt hangalakú eső, amelynek végébe, egyszerű szerkezetbe, különböző színű üvegserepeket szed el készítője. A világosság felé kellett tárcserépdarabkák a tükrözés folytán szabályszerű ábrát adtak. Aztán elvette szemétől az esőt megrázogatta. Akkor a színes cserépdarabképpen helyezkedtek el, de ismét szedte a kép és egészen másféle. Gyönyörű ábrát mutatott ez a bűmulatos szerkezet, soha kétformát. Csak belefáradni lehetett, beleunni.

A kaleidoszkópom nekem már rég nincsen. Nem kapok ajándékba, mert felnőt vagyok. Azt is meg szoktam. És már rég tudom, hogy van nekem egy másféle kaleidoszkópom. Hogy úgy mondjam: beépített. Ha a szememnek beépített rádiószekrény van az arcom épített villában, hát nekem beépített kaleidoszkóp van a szememben. Nem kell mást tengetni behunynom a szememet és figyelmesen mecsukott szemhéjjamra. Azonnal elkezdődik a mutatvány.

És ma éppen ebben a pillanatban lehunynom a szemem. Majd utána azonnal elmondom, mit láttam. Az. Már ki is nyitottam. A szemem héjáján, azaz a szemem fölött, két aranyfényű, erősen izzó vonal volt. Egyiket balkez felé magasabban, mással jobbra lentebb. Mind a két vonal egyforma volt: olyan, mint egy ájak. Vagy mint egy szál tudom mondani, miért volt éppen ilyen: ez az íjj-vonal az asztali lámpám körtefényű szál aljának a vonala. Mielőtt a szemem lehunytam, pillantásom elhúzott a lámpa előtt. A szál tündöklő rajzának emléke benne maradt a szemem közepén, amely aztán odavetítette a szememre a szemhéjjakon túl. De udvart is vetít: igen sötét lila környezetet, olyan sötét, hogy már majdnem fekete volt. Ez is természetesen a fizikai okát. Lámpám ernyője sárga. Annnyira világos, hogy — kivált, ha fény ily áttit rajta — majdnem fehér. Széleskörű képességét a sárga-fehér tündöklés mutatja. Érzékelésem a sárga-fehér iránt meggyőző pillanatra és nem látott az általános, mint a sötét, mint ami maradt: a kiegészítő színt, a sötétlila? Egyszóval, ezen a bárszínű alaphelyzeten alapon mozgott az a két színű vonal. Mert mozogtak. Lassan usztak felfelé a szemem felé. Az egyik rövidesen el is tűnt, a másik jó darabig legyekeztem követni, míg az egyik elcsúszott a behunyt szemű éjszaka végemmeljébe.

Aztán megint kísérletezem.

Most nem láttam szabatos vonalat. Most csak színt láttam. Néhol — határok nélkül — valami világosabb volt. Nagyon szép volt a világosság, meleg és kellemes. Ha tenyeremet a szemem és a lámpa közé tartottam, a színt árnyalattal megéreztem. Ha elvettem a szemem, megvilágosodott. Tehát szemhéjjam átadta a vastag porcellán.

Most csak most passzióztam én ezzel a gyerekekkel. Hosszú éveken át mindig megvolt az a szemem, hogy néztem ennek a kaleidoszkópnak a működését. Néha, erős fényű nyáron, hirtelen a szemem néztem, aztán figyeltem gyorsan behunynom a szemem, azt a fekete foltot, amely a nap fényét maradt, mint valami kiegészítő, üszkös seb.

Aztán, ha kinéztem alkonyatkor az ablakon, a szemem, a szememet, az ablak négyzetét néztem, de tündérlen tündöklő, áttetsző azúros képet látottam. Ha aludni készülök, akkor is néztem néha a szemem szem színeit. Elmondhatatlan gazdasága van a szemnek, háttérnek, színeknek, amelyek a szemem látta. Piros kockákat láttam, széleskörűen színes vonalait húzta meg a láthatóság. A szemem, vékonyabb keret rozsdabarna színű, a külső, szélesebb pedig elmosódó peremű volt. Szinte kedvem volna lefesteni. Sok-sok kocka úszott előttem, volt közöttük egy nagyobb

s körülötte sok kicsi, hozzá teljesen hasonló. Mint valami színes tejút, úgy úszott ez a társaság a szemem égboltján, lassan megindultak és vonultak méltóságátul, míg el nem vesztetem őket. Láttam élesen ezüstös fémhuzalt is, amely világosbarna háttéren tündökölt, mint egy neon-vonal, széleit ragyogó zöld mellékfény húzta meg. Az is volt, hogy számtalan apró topáz-sárga pettyet láttam ibolyaszínű körben. Szabályos kis körök voltak ezek, mindegyikben erős, sárga petty. Láttam olyan rajzokat, ahogy a véglényeket látni a mikroszkóp alatt, hosszú ágakkal, amelyek apró karikák egymás mellé tűzött láncából állottak és nagyon sötét kék alapon úgy úsztak, mintha üvegből teremődtek volna.

Albumot tudnék festeni erről a játékról, sok száz oldalas. Körök, szögletek, idomok, vonalak, hullámok rengeteg változatával, pirosnak, kékeknek, ibolyának, barnának, sárgának, zöldnek, vörösnek, feketének elmondhatatlanul sok összeállításával. Ha egész életemben mindig feljegyztem volna ezeket a gyönyörködött kaleidoszkóp-kalandokat, most valami olyan naplóm volna együtt, amelyet bizonyos szempontból önéletrajznak nevezhetnék.

A közmondás azt mondja: egy életem, egy halálom. Ez nem igaz. Száz és száz halála van az embernek. Száz és száz élete is. És ennek a sok száz életnek egyetlen szempillantása sem érdektelen.
Harsányi Zsolt.

Az új 1940-es

MENDE

telepes és hálózati rádió

a kényelmes nyomógombos automatával.

Szenzációs! — Olcsó!

Rádió Scheirich

TEMESVÁR, I. Bul. Duca 5. Telefon 18—84.

= KÖZGAZDASÁG =

A november 28 előtt eladott áru mentes a tengeri elkobzás alól

A bucarestii francia nagykövetség bejelentette a blokád megszigorítását

A bucarestii francia nagykövetség közli a kereskedőkkel és vállalatokkal a következőket:

A francia és angol kormányok a Németország által elkövetett erőszakosságok megtorlásáért elhatározta, hogy megakadályozza mindennemű német árunak kivitelét és e célból közös megegyezéssel az intézkedések sorozatát hozták. A francia kormány szabatos felvilágosítást akar adni a kereskedők és hajóvállalatok részére az új ellenőrzési rendszabályok természetéről, alakja és terjedelme tekintetében és azért a következők értesítést adta ki:

A szövetséges kormányok elhatározása, hogy az ellenséges állam kivitele ellen intézkedést tesz, maga után vonja azt, hogy a Németországból vagy a Németországgal szomszédos országokból elindult hajókat kötelezi arra, hogy ugyanolyan ellenőrzésnek vessék magukat alá, mint azon hajók, amelyek ezen országokba mennek.

A hajóstársaságoknak tanácsoltatik, hogy a hajók parancsnokainak utasítást adjanak, hogy térjenek be Dunquerque, Le Havre, Marseille és Oran francia vagy Kirkwali, Weymouth, Lesduges, Malta, Haifa, Port-Said és Gibraltar angol kikötőkbe. Azon hajók, amelyek önként nem kötnek ki ezen bázisokba, kötelezhetőek a visszatérésre. Minden intézkedés megtörténik, hogy a hajók felesleges késedelmet ne szenvedjenek.

A francia kikötőkben kirakott ellenséges származású, vagy ellenséges tulajdont képező hajók lefoglatlathatnak és ha a csempészeti és kivitelezési bizottság hozzájárul elrekrutálásukhoz és eladásukhoz, amikor is értékük a francia Letéti Pénztárnál fizetett be. Az áru vagy értéke a békekötésig a francia hatóságok birtokában marad. Ettől eltérően a blokádminisztérium a csempészügyi bizottság véleményezésére bármikor elrendelheti az értékek kifizetését, különösen akkor, ha bizonyítást nyer, hogy az áru 1939. szeptember 28. előtt semleges tulajdonba ment át.

Az erre vonatkozó kérvényeket a blokádminisztériumhoz kell intézni és annak igazolásán

kívül, hogy az áru semleges tulajdon, igazolni kell:

a) vagy, hogy az áru 1939. december 11. előtt kapott elindulási bizonyítványt semleges kikötőben,

b) vagy, hogy semleges kikötőben 1940. január 1. előtt kapott elindulási bizonyítványt olyan áru névzeve, amely 1939. november 28. előtt kötött szerződéssel adatott el és a vevő a berakásnál a vételárat kifizette.

Végül minden kérvényhez az összes igazoló okiratokat csatolni kell.

A káros késedelmek elkerülése végett az érdekelteknek ajánlatos, hogy a feladási hely francia vagy angol konzulátusától származási bizonyítványt kérjenek, amely lényegesen megkönnyíti az ellenőrzést. A hajóvállalatoknak melegen ajánlható, hogy ne fogadjanak el ilyen bizonyítványt nélkül rakományt.

Az áru piac helyzete

A bucarestii kereskedelmi kamara és a kamarák szövetsége az elmúlt hét gazdasági jelenségeiről összefoglaló jelentéseket adtak ki. Esze a gyarmatarukban még mindig csak kismennyiségű áru érkezett, úgy, hogy a nagykereskedelmi lerakatok pótlása gyenge volt. A kiskereskedelmi üzletekben az ellátottságnak semmi hiánya nem mutatkozik egyelőre. Annál is inkább, mert az előző hetek erőteljes bevásárlásai folytán a magánháztartások tartalékjai szűkségtelenül nagyban bizonyultak és így egyelőre a vásárlási kedv lényegesen hanyatlott.

A kézmű- és textilárakban, főleg vászonneműekben, a készletek komolyabb apadása mutatkozik és a nagykereskedelemben és még inkább a gyáraknál az eladás majdnem teljesen szünetel. A gyapot és a gyapjú ellátás közvetlen szűkséget mutat. Itt az enyhülés Törökország felől remélhető, ahol a kereskedelmi szerződés végett eljárta bizottság megállapította, hogy főleg gyapot megfelelő mennyiségben állhat rendelkezésre.

A most folyó egyiptomi gazdasági tárgyalások is foglalkoznak ezzel a kérdéssel. A behozatalt kétségtelenül nehezíti az is, hogy

még mindig hiányzanak a behozatali engedélyhez kapcsolódó devizaengedélyek. Ez az oka annak, hogy ámbár a devizatorzósden eladók jelentkeznek, vevők nem voltak és így a tőzsde üzletlenül zárult.

(=) Továbbra is élénk a kereslet a bányási gabonapiacra és így az üzleti forgalom is megnövekedett. A piaci árak a következők: Búza 460, ótengeri, 420, új tengeri, morzsolt, 350, korpá 320, új zab 430, muharmag 500, tökmag, új árú, 1200, tavaszi árpa 540 lei százkilónként. A lóheremag 34 lei és a lucernamag 57 lei kilónként.

főtárgyalásig fogva marad Max Auschnitt

Bucarestből jelentik: Max Auschnitt ismeretes ügyében a vizsgálóbíró az aktákat lezárta. Ezt megkezdően kedden újabb házkutatást végeztek a Tiberius-Nadrag-Calan üzem irodáiban és különböző okmányokat lefoglaltak. Ennek megtörténte után a vizsgálóbíró és munkatársai kiszálltak a fogházba, ahol a letartóztatásban lévő iparmágnást még egy-két kihallgatták. Tekintve, hogy a vádpontok rend-

kívül súlyosak, minden valószínűség szerint Max Auschnitt a főtárgyalásig fogva marad. Egyébként a vizsgálóbíró szigorított vizsgálati fogságot rendelt el Auschnitt ellen, ami azt jelenti, hogy nem érintkezhet senkivel és ételneműket sem kaphat kívülről. Ez az intézkedés annak eredménye, hogy Auschnitt a kihallgatások folyamán többször is megtagadta a válaszadást.

KÜLVONLAT BUDAPESTRE

UTLEVÉL NÉLKÜL

csak személyazonossági igazolvánnyal. — 1939. december 26—1940. január 2. Részvételi díj: 2075 lei, 10 évben aluli gyermeknek 1.275 lei. A budapesti szálloda és kirándulások költsége leiben fizethető. Utolsó jelentkezés: 1939. december 16, esti 6 óra.

Beiratkozások a

„WAGONS-LITS-COOK“

menetjegyirodában, Temesvár, I., Bul. Regele Ferdinand, Bánáti Bankegyesület palota. Telefon: 38—04.

A légvédelmi előadások sorrendje december hónapban

December 2-án légvédelmi előadások újabb sorozata kezdődik Temesvárott. Az előadásokat ismét román, magyar és német nyelven tartják és pedig a Belváros, az Erzsébetváros, a Józsefváros és a Mehala részére a Capitól, a Gyárváros részére az Apolló moziban. Valamennyi előadás az illető napon délelőtt tizenegy órakor kezdődik. A decemberi előadások tárgyköre a légvédelemmel kapcsolatos egészségügyi ismeretekre vonatkozik. Az összes előadásokat Lazar Emil dr. tartja.

A decemberi légvédelmi előadások sorrendje a következő:

December 2: román előadás belvárosi nők részére.

December 4: román előadás belvárosi férfiak részére.

December 5: német előadás belvárosi férfiak és nők részére.

December 7: magyar előadás belvárosi férfiak és nők részére.

December 8: román előadás józsefvárosi nők részére.

December 9: román előadás józsefvárosi férfiak részére.

December 11: német előadás józsefvárosi férfiak és nők részére.

December 12: magyar előadás józsefvárosi férfiak és nők részére.

December 13: román előadás erzsébetvárosi nők részére.

December 14: román előadás erzsébetvárosi férfiak részére.

December 15: német előadás erzsébetvárosi férfiak és nők részére.

December 16: magyar előadás erzsébetvárosi

fiúk és nők részére.

December 18: román előadás mehalai nők részére.

December 19: román előadás mehalai férfiak részére.

December 20: német előadás mehalai férfiak és nők részére.

December 21: magyar előadás mehalai férfiak és nők részére.

December 22: román előadás gyárvárosi nők részére.

December 23: román előadás gyárvárosi férfiak részére.

December 29: német előadás gyárvárosi férfiak és nők részére.

December 30: magyar előadás gyárvárosi férfiak és nők részére.

Az idén is csak két városi népkönyha lesz

Tieran Emil dr. főpolgármester utasította Trandafir Virgil józsefvárosi és Montia Augustin gyárvárosi telekbirákat, tegyenek meg mindent a népkönyhák december első felében való megnyitására. Két népkönyha lesz és pedig egy a Józsefvárosban, a másik a Gyárvárosban. Az Erzsébetváros lakosságának kérése, hogy ott is állítson fel a város népkönyhát, a jelen körülmények között nem teljesíthető, mert hiányzik a szükséges népkönyhai berendezés. Régebben működött az Erzsébetvárosban népkönyha, de annak berendezését a megszünés után a tüzoltóságának adták át. Az új berendezés pedig körülbelül százezer leibe kerülne. Azokat a szegény erzsébetvárosi lakosokat, akik a télen keresztül népkönyhai ellátásra szorultak, a józsefvárosi népkönyhához osztják be. A telekbiróságok állítják össze azoknak a névsorát, akik majd ingyenes népkönyhai ebédben részesülnek.

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

22

— Milyen gonosz tudsz lenni! — szolt Dimitrij. Ujra közeledni próbált, de már ellágyult a hangja, csuklott és csak a karját fogta a leány.

— Eressz el... ha mondom.

Kirántotta magát és meggyorsította lépéseit. Dimitrij megállott, aztán hasonló gyors lépésekkel utána eredt. Miroiasa azonban visszafordult.

— Nem veszed észre, hogy milyen nevetséges vagy?

De az ő szíve is sebesebben vert és tudta, hogyha Dimitrij erőszakoskodik, akkor kénytelen lesz engedni neki. Dimitrij azonban nem követte. Nekidült egy villanypóznának és cigarettát kotort ki a zsebéből. Háromszor is megakarta gyújtani, de a szél mindig elfújta a gyufalángot. Mire a cigarettája égett, Miroiasa már eltűnt a szeme elől.

MÁSODIK RÉSZ.

1.

— Sejtlemem sem volt, drágám, — szólalt meg Montfleurné, szórakozottan odanévezve a gyümölcsökkel megakartott ezüsttátra, amelyet Therese az asztal közepére helyezett — hogy minő családi érzéseket fedeztem fel magamban, amikor szegény Alberttel ez a szörnyű baleset megtörtént. Albert jótulajdonosságai közé tartozott, hogy sohasem volt beteg. Még csak kimerültségről sem panaszkodott sohasem. Kérlek, elgondolj, hogy ezekben a nyers teherbíráskorban mennyivel különbek a férfiak, mint mi... Nos, ilyök Interlakenben a játékasztalnál — természetesen kis, szelid tétek, hiszen ismersz. — Valaki a személyzetből átadja nekem a sürgőnyet. Rögtön vonatra ültem. Most már három hete éppen.

A hölgy, akivel Betty beszélgetett, Susette asszony volt, Clairon porcellángyáros felesége. Okos asszony hírében állott, aminek nyilvánvaló magyarázata, hogy nem foglalt állást, nem erőszakolta másokra a véleményét. Mindenhez jó arcot mutatott, fegyelméletten, pici piros szájának mindig egyforma, gépies mozdulatával. És hogy férjének Montfleurnéval viszonya volt — a barátok „jóakarati” célzásai legalább is erre engedtek következtetni —, hallgatólagosan tudomásul vette. Lehet, hogy nem is igaz. A porcellángyáros, Arthur, magas termet, a halántékon gondosan öszülő hajjal, a lá Regnier-bajusszal, valószínűtlenül pozsgás arccal, amely majd kicsattant a megingathatatlan egészségétől. Sportolt, lovagolt és ezt a „jelenést” — Isabel élt egy ízben ezzel a találó kifejezéssel — szerette a legjobban: váratlanul betoppanni lovaglódresszben, lakkesztyűben, ezüstnyelű lovaglópálcával intim társalgások kellős közepén, a szalónban. Politikai eszménye természetesen Leucheur volt, de könnyen meglehetett volna győzni a monarchista eszmék helyességéről is. Felesége ellenben minden volt, csak nem ellenállhatatlan. Olyan volt szegény hosszú, szimatoló orrával, száraz arcborének mély ráncsaival a szem alatt és ugyanakkor égő, időszerűtlenül kis szájaeskájával, mint egy vidéki tanítónő. Akármilyen finom holmit vett magára, lesírt róla. Leginkább szeretett volna elmenekülni valahova, angol könyvek közé, csöndes vidéki udvarházba. Lelke mélyén megvetve, amit társadalmi életnek neveznek, nem volt ereje hozzá, hogy elvonuljon; újra és újra zsúrokat rendezett, hogy meghívassa azokat a nőket, akiknek az előéletében van valami megbotránkoztató pont, csupán azért, hogy így annál inkább útálja őket. Clairont azonban imádtá.

— Hogy van a barátunk? — kérdezte, hogy visszarányítsa Bettyt a társalgás tulajdonképeni tárgyához.

Betty nem elégedett meg a kérdésnek pusztán megválaszolásával. Barátnőjének, aki hazatérte

SPORT

Hat város legjobb versenyzői vezérelték Temesvárott a városközi asztali teniszversenyen

Megirtuk, hogy a gyárvárosi Katolikus Egyesület december 3-án, vasárnap nagy városközi asztali teniszversenyt rendez. öt temesvári egyesület játékosai, valamint Nagyvárad, Resica, Szatmár és Zombolya versenyzői vesznek részt. Adráról az SGA (koah) küldik el versenyzőiket. A Hakoah tő húsz versenyzőt szerepeltet. Resicáról az S tünő gárdája jelentette be részvételét. sportját a CFR játékosai fogják képviselni között van Giurgiu, aki az elmúlt évben más országos ifjúsági bajnokságot, de a szezonban is kitűnően szerepelt. A második bajnokságban a második helyre került, míg sósztályú bajnokságban a hatodik helyez Szatmári versenyző még Campian is, aki a ifjúsági bajnokságban a második helyen vez nagyvárad Makabi versenyzői közül Várad Spitz György, Steiner György, Robicsék István Weisz István szereztek eddig ismert nevet. ban. Az aradi játékosok névsorának élén Po bajnok szerepel, de Gantz, Fischer, Jávor nát is kiváló versenyzők. A temesvári csapamás elleni küzdelme már reggel nyolckor k még a városközi versenyre délután két órai tel kerül a sor. A versenyt az ifjúsági és gyárvárosi Tigrlulul uccai helyiségében re

A B) osztályú bajnokság II. csoportjának

Mica	9	8	0	1	25:4
Chinezul-Ilsa	9	7	0	2	19:13
Electrica	9	7	0	2	18:12
Vulturii	9	4	1	4	11:14
Minerul	9	4	1	4	11:13
Gloria	9	3	2	4	23:20
Jiul	9	3	2	4	13:10
CFR Piski	9	2	2	5	5:12
Sparta	9	1	2	6	9:22
CFR T. Sev.	9	1	0	8	8:25

Az UDR megővta a Victoria elleni zését. A döntetlenül végződött UDR—mérkőzést a resicai csapat megővta, a Victoria felüggesztés alatt játszott.

óta először volt nála, „legelejéről” kellett dani a történeteket. Először is azzal az okossággal, amelyet egyazon történetnek gyalmondása jelent, bejelentette, hogy negyven óran keresztül le sem húnnya a szemét.

— Albert, tudod kérek, belső sérű szenvedett. Faucault tanár maga jött ki. Egész nap csegett a telefon, képzelt köztársasági elnök kabinetirodája is éldött. Albert az egész francia közigazdas magasló egyénisége, aki nélkül... Ez most ki. De ne beszéljünk erről, drágám, — leg Betty asszony könnyedén, mintha tényleg dolgokról volna szó, amelyek maguktól ének. A pergőtűznek, amely már percek óta tott, nem volt vége. Most arról beszélt, neki milyen nehéz napjai voltak. Először godalom, hogy mi lesz, ha Albert nem g meg? Albert nagyon beteg volt, de neki érzést kellett a betegre átvinni, hogy minden veszélyen. Albert ideges volt, minlan kiküldte őt, de ő természetesen maradt ezekben a nehéz percekben férje mellett, ő, a férfiak rettenetesen nyűgösek!... most minden átmenet nélkül enyhítő körül talált a bűnös számára, aki a balesetet e te. — Képzeld, a férfi, akinek az autója. tet elütötte, Gustav Farnay herceg volt. F hatrom hét óta minden nap négy ízben, dig személyesen érdeklődött Albert hofelől. — De mit üttaszalak? Hiszen is drágám, a mi szomorú történetünket elg Figaro megírta, hogy az Excelsior fénykévételeket közölt. Fatális véletlen! Farnay lehet okolni, ő fékezett, egy taxi azonban nyomta a kocsiját a Rue de Rivolien a járdáltájában, a legforgalmasabb időben. Albe pedig az a rossz szokása, hogy mindig aszfalt szélén szeret járni. Még kártérítést semos kérni tőle.

Claironné fáradt arkifejzéssel, ujjait vette a csipkemilió szélét, amelyen a sürgőnyülmölcsöstál nyugodott. Unta a fontosko

Sport hírek mindenfelől

Rapid FC december 8-án Zágrábban játékos fővárosi vasutas csapat Sipos kiadatásáért egy zágrábi mérkőzéssel tartozik a Gradjan-na. A Rapid vezetősége először úgy határozott, hogy a mérkőzést csak a tavasz folyamán játssza, azonban ezt a szándékát megváltoztatta és elhatározta, hogy december 8-án lejátszza a Gradjan elleni mérkőzést. Ezenkívül még egy barátságos mérkőzést játszik a HASK ellen. Erre a mérkőzésre ugyancsak Zágrábban kerül sor és december 10-én.

Jugoszlávia és Románia asztali teniszjátékosai vesznek a magyar bajnoki küzdelmekben. A Magyar Sport jelentése szerint Magyarország asztali teniszbajnokságára meghívják Jugoszlávia és Románia csapatát is. A bajnoki mérkőzések befejeztén sor kerül a Budapest—Bucuresti városok közötti visszavágó mérkőzésre is.

Svédország teniszcsapata legyőzte az olaszokat. Svédország és Olaszország nemzeti teniszcsapatai Stockholmban ütköztek meg. A győzelmet a svéd csapat szerezte meg 4:1 arányban. Eredmények: Svédország—Románia 6:4, 2:6, 7:5, 6:3. Románia—Svédország 6:0, 8:6, 6:4. Thoren—Toroni 6:1, 6:5, 7:5. Svédország—Rohsson—Toroni, Quintevalle 6:1, 6:3. Az olasz játékosok a hosszú utazástól fáradtak lettek ki a küzdelemre, innen magyarázható, hogy a svédnek könnyű győzelmet arattak.

Vasárnap délelőtt játsszák le a Rapid FC—Bucuresti mérkőzést. A fővárosi egyesületek nem tudták megegyezni a vasárnapi nemzeti bajnokság mérkőzésének közös rendezését illetően, ezért a mérkőzést vasárnap délelőtt játssza le a Juventus klub mérkőzését.

Japan összeállította úszócsapatát az olimpiára. Japan úszószövetsége összeállította azt az együttest, amely Japánt képviseli az olimpiai úszóversenyen. 100 és 200 méteren: Aral, Sasaki, Yusa, Moto, Sagitani, Sugiura, Takahashi. 400 és 800 méteren: Amano, Takahashi, Miyamoto, Tananomma, Katayama. Mellúszásban: Hamuror, Furukawa. Hátúszás: Kojima, Yoshida, Tani. Műugrás: Shibahara, Koyagani, Takahashi. A japán vízpolócsapat nem vesz részt az olimpián.

Isabel barátja a baleset minden részletét kizárta és nem mulasztotta el ezt sem, saját adalmi jelentőségének érvényesülésére fordult.

— De én azt kérdezem, kedvesem, hogy az a lány, hogy van most, e pillanatban?

— Köszönöm, nincs jól. Hónapokig tart, hogy felépül. Ápolónót szerződettünk és Maurel orvos, háziorvosunk minden nap meglátogatja. Szívesen Feuceult tanár hetenként egy-két alkalommal.

— És Isabel?

— Isabel is sűrűn van apja mellett. Szegény lány, őt is sajnálom, de örülök, hogy végre meggyógyult. Noha az a helyzet, — az ilyen balesetek egyszerre híre megy —, hogy Isabel, mint tudod, rendkívüli sikereket ért el Genfben. Először is, hogy írásait a világlapok kapdossák, de az a nő is, a társaságok középpontjában áll. Isabel híres diplomata, bocsáss meg, hogy nevével felére elhagatom, megkerke a kezét... Isabel nem mondott sem igent, sem nemet. Megértem. Olyan fiatal! Gyerek még. Nincs tizenennyolc éves...

— Claironné gondolatban gyorsan kiszámította Isabel és barátja éveit. Szinte várta, hogy Betty asszony most el fogja mondani: Isabel asszony első évében született... — Nyolc évvel ezelőtt úgy tagad éveiből, mint a pinta. Ennek a jól ismert számtani hazugságnak a leleplezését akarta elkerülni azzal, hogy hírtelen más lányra csapott, persze változatlanul mosolyogott.

— Arthur sajnálja ugyan, hogy ezúttal nem mondhat el velem. De úgy tudom, jelentkezett már nálatok és kifejezte a mi legteljesebb gyűlöltetésünket.

— Arthur valóban kedves volt. Tudod, ő azok közé a kevesek közé tartozik, akikben Albert nem csalatkozhat. Ha Isten örizz valami aj lenne, akkor Arthur...

— Nem fog elhagyni benneteket. — fejezte

Svájc rendezte meg a Téli Olimpiát?

A svájci olimpiai bizottság a németek lemondása után kérésre intézett a nemzetközi olimpiai bizottsághoz, hogy a Téli Olimpia rendezését adja át neki. A svájciak Zürichben február első felében rendeznek meg az olimpiai versenyeket St. Moritzban, ahol minden tekintetben megfelelő pályák állnak rendelkezésre, azonkívül a svájci kormány egymillió 500 ezer frankkal támogatná a rendező svájci olimpiai bizottságot. Csatolta a svájci olimpiai bizottság a német bizottság nyilatkozatát is, mely szerint Németország szívesen hozzájárul ahhoz, hogy az olimpia Svájcban rendezessék meg.

Nemzetközi sportörökben biztossra veszik, hogy a nemzetközi olimpiai bizottság kedvező választ fog adni a svájciak kérésére.

Rádió

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 30.

Bucuresti, Radio Romania és Radio Bucuresti. 12.00: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Filmmzene hanglemekről. 13.00: Időjelzés, rádióműsor, sport és egyéb közlemények. 13.10: Déli hangverseny. 14.00: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 15.00: Látványosságok, művészeti és kulturális hírek, közlemények. Radio Romania, 19.00: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Hanglemek. 19.50: Hírek magyar nyelven. 20.00: Előadás. 20.15: Énekhangverseny. 20.30: Gh. Stefanescu énekel. 20.45: Hírek. 21.00: A szimfonikus hangverseny műsorának ismertetése. 21.15: A „Filarmonica” zenekar szimfonikus hangversenye. A szünetben (22.05—22.25): Hírek, sporteredmények. 22.25: A szimfonikus hangverseny folytatása. 23.10: Könnyű zene hanglemekről. 23.45: Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. Utána étvend. 11.00: Hírek. 11.20: Somlai Károly elbeszélései. 11.45: „Petőfi és Beranger”. Felolvasás. 1.10: Katonazene. 1.40: Hírek. 2.30: A Rádió Szalóonzene-kara. 3.30: Hírek. 5.15: Magyarországi hallgatóinknak. Előadás. 5.45: Hírek. 6.00: Hírek

szlovák és magyarországi nyelven. 6.15: A földművelésügyi Minisztérium előadássorozata. 6.45: Gécy Barnabás zenekarának tánclemezei. 7.10: „A bécsi Theresianum a magyar művelődésben”. Felolvasás. 7.40: Csilléry Béla hegedül, zongorán kísér Földes László. 8.15: Hírek. 8.25: Gécy Dömötör magyar nótákat énekel, kíséri Lendvai Jóska cigányzenekara. 9.25: A Kassai Rádió műsorából. 10.40: Hírek. 11.00: „Fiatal karmesterek vezényelnek. A budapesti Hangverseny-Zenekar vezényli Bornemissza Mihály és Pongrácz Zoltán. 12: Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 12.25: Francia shansonok hanglemekről. 1.05: Hírek.

Budapest II. 6.15: Részletek Wagner: Trisztán és Izolda c. zenedarabjából. 8.00: Csilléry Béla hegedül, zongorán kísér Földes László. 9.20: A Székesfővárosi Tűzoltózenekar. 10.30: Cigányzene.

PÉNTEK, DECEMBER 1.

Bucuresti. Rádió Romania és Rádió Bucuresti. 12: Időjelzés, vízállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Román zene hanglemekről. 13: Időjelzés, rádióműsor, sport és egyéb közlemények. 13.10: Hangverseny. 14: Hírek. 14.20: A hangverseny folytatása. 15: Látványosságok, művészeti és kulturális hírek, közlemények. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai tanácsadó. 19.17: Hanglemek. 19.55: Hírek magyar nyelven. 20.05: Iorga tanár előadása. 20.25: Hanglemek. 20.45: Hírek. 21: A rádió zenekara erdélyi zeneszerzők műveit játssza. 22.10: Hírek, sporteredmények. 22.30: Indulók hanglemekről. 22.40: Színelőadás. 23.45: Hírek francia, német, angol és olasz nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hírek, hanglemek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 13.10: Balalajka-zene. 13.40: Hírek. 14.20: Katonazene. 15.30: Hírek. 17.10: Diákféltóra. 18: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 18.15: A Rádió Szalóonzene-kara. 19.10: Sportközlemények. 19.20: Előadás. 19.50: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 20.15: Hírek. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Lakmé”. Dalmi három felvonásban. 21.25: Hírek és egészségügyi kalendárium. 22.50: Hírek szlovák és magyar-országi nyelven. 23.30: Szórakoztató hanglemek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene.

Budapest II. 20.30: Gyorsiró tanfolyam. 21: Hírek magyar, szlovák és magyar-országi nyelven. 21.20: Cigányzene. 22: Előadás. 22.25: Tánclemek. 23: Időjárásjelentés. 23.05: Szalóonzene.

be Claironné csicseregve. — Arthur már ilyen ember!

Isabel lépett be a szobába.

A betegről jött, nyomában az ápolónő, az ápolónők szokásos fontoskodó és titokzatos magatartásával. A telefonhoz sietett, hogy felhívja a kezelő orvost. Megpillantotta Clairon asszonyt, előbb tehát hozzámert, hogy üdvözölje.

— Gratulálhatok? — kérdezősködött Claironné. — Isabel elpirosodott s nem felelt.

Betty asszony pedig büntudatosan süttötte le a szemét. Claironné is hallgatott.

— Csak nincs valami baj Alberttel? — kérdezte utóbb résztvevő hangon.

— Semmi a világon, csak éppen a látat akartam bementani Maurelnek — válaszolt Isabel. 37.3, mint mindig.

Átment a másik szobába és telefonált. Azután az irodát tárcsázta fel. A nyitott ajtón keresztül hallatszott zengő, mély hangja:

— Dario, maga az? Nagyon kérem, jöjjön át, apa látni óhajtja. Nem... Azonnal!

Visszajött, utasításokat adott az ápolónőnek. Halk hangon állították össze a beteg vacsoráját. Betty asszony esetleges véleményére nem voltak kíváncsiak.

— Bocsásson meg, Susette, hogy így robotok, de apa...

Claironné sajnálkozó mozdulatot tett a kezével.

Betty asszony sohasem volt képes beismerni, hogy felesleges. Ezek a nehéz napok nincsenek tiúndoklásra szánva, ezt mindenki megérthette volna. Hébe-korba ő is ráeszmélt, hogy ez a viszony, amely őt e házhoz köti — most éppen úgy, mint bármikor — hihetetlenül ires, de ha szívére veszi, méltatlankodnia kellett volna. Inkább nem vette észre. Ime, most is... A látszat megóvása miatt kíváncsiaknak tartotta megvédeni magát Susette előtt.

— Szerettelek volna felváltani, Isabelém! Fáradtak látszol...

Isabel idegesen forgatta a vékony aranykarperect a karján. Ez volt az egyetlen ékszer, amit viselt. Fehér, hosszú vászonköpenyeg volt rajta, mint amilyent az ápolónő is hordott. Ebben a köpenyben magasabbnak és idősebbnek látszott.

— Semmiesetre sem, anya! A jelenléted nem nyugtatja, sőt idegesíti.

Claironné tapintatosan nézett az asztalra.

Isabel búcsút intett Claironné felé. Lábujjhegyen belépett a betegszobába és betette maga után az ajtót.

— Határozottan megváltozott — állapította meg Susette — s végre kezébe vette azt a narancsot, amelyet már az imént kiszemelt magának.

— Igen, ő évszakonként változik — hagyta rá Montfleury némi zavarral. — Most például szenvedélyesen beleéli magát, hogy Albertet ápolja. Igaz, szüksége van gyöngédségre, de a mi kicsikénk határozottan túloz. Albert — hála Istennek — már túl van minden veszélyen. Amint hallottad, a gyári dolgok is érdeklik. Minden este referálnak neki. Intézkedik. Étvágya jó, éjszakai nyugodtan tölti.

Susette azonban odanézett a commódra, amelyen egy empire óra hetet mutatott.

— Mennem kell, Betty, pedig hogy sajnálom...

Montfleury né tartózkodta.

— Magatokról még nem is beszéltem. Mi van Gustave-al?

Gustave Clairon egyetlen fia volt, harmadéves jogász az egyetemen.

— Gustave — és most már Claironné is elindíthatja legkedvesebb témáinak egyikét — szép sikerrel végzi tanulmányait. De... ez az örökös de, kedvesen: én is úgy vagyok a fiammal, mint te Isabellel. Nem találok, hogy a gyerekek kisiklanak kezeink közül? Olyan utakra tévednek, amelyeken nem tudjuk követni őket.

(Folytatjuk.)

A repülőgépeken elzárták a panorámát az utasok elől, nehogy - felderítsenek

Az utasgépek sárga színnel védekeznek a háború ellen

Augusztusban nagy feltűnést keltett a legnagyobb angol légitársaságnak, az Imperial Airwaysnek hirtelen üzembeszűntetése. A közeledő háború első jele volt ez — ma már megállapítható. Szeptember folyamán azután igen kevés kivétellel mindenütt megszűnt a légitársaság, hogy október elejétől a különös háborús adta lehetőségek folytán ismét meginduljon.

Legelőször az olasz vonalak indultak meg, amelyek Spanyolországtól Istanbulig az egész Földközi-tenger partját, a Balkánt behálózzák és bekapcsolják a római útjéba.

Az Európát közösen kettéosztó angol-francia-német háborús zónából is lassan kinyultak a légitársaságok csapjai és rövidesen újra megkezdődött a forgalom a szövetséges országok között és gyarmataik felé. A német légitársaság pedig a Balkán, Olaszország és a skandináv államok felé indult újra.

Az USA óceáni légitársasága nem szűnt meg és Irország érintésével Lisszabonig közlekedik. Lisszabon légi kikötőjének fontossága annyira növekedett, hogy mind a franciák, mind az olaszok csatlakozó vonalakat létesítettek Lisszabonig, a holland KLM pedig onnan szándékozik nyugatindiai tervezett járatát megindítani.

Az északi semleges államok sem mondtak le az egymásközi gyors légiközlekedésről. Belgium, Hollandia, a skandináv államok és a balti államok között rendszeres légitársaság van. A gépek a csatorna és az északi-tenger mentén haladva, végig veszélyes légtérben teszik meg az utat. Egyszer elő is fordult, hogy a későn felismert békés forgalmi gépbe, amelyik messziről a kétfoldos bombázó vagy felderítő géphez na-

gyon hasonlít, egy német vadászpilóta tévedésből belelőtt és egy semleges utas repülőhalált halt.

Ujabbban az északi államok forgalmi gépeit élénk sárgaszínű jelzéssel látják el és a kabinablakokat — nehogy az utasok esetleg légi felderítést végezzenek — homályos üveggel cserélték ki.

A csinos stewardesseket férfi-személyzetrel cserélték ki. A híres holland — batáviai vonal európai fejjáállomása ideiglenesen Nápolyban van, odáig az utasokat és postát Amszterdamból vasúton szállítják, mert az átrepülést sem Francia, sem Németország nem engedhette meg.

A német-orosz légitársaság felvétele egyelőre forgalmi természetű nehézségekbe ütközik.

A francia légitársaságot a háború tartamára államosították és ügyeit a légügyi minisztérium közlekedési osztálya az Air France vezérigazgatója, Allegre, mint tartalékos sorhajóhadnagy vezeti.

Az angolok november elseje óta belföldi forgalmukat és az északi államokkal való kapcsolatukat vették fel. A légiközlekedés Angliában is állami kézben van és a háború tartamára a csökkentett szolgáltatást a mozgósított személyzet végzi.

A Dél-Amerika felé irányuló légitársaságba a közeljövőben az olaszok fognak bekapcsolódni. „Linea Aerea Transcontinentale Italiana” név alatt új olasz légitársasági vállalat alakult. Igazgatóságában a Duce fia, Mussolini Bruno, a kiváló repülő is helyet foglal. A vállalkozás a francia és a német délamerikai légitársaságoktól — ami jelenleg német részről szűntel —

függetlenül rendezkedik be. A vonal vége Roma—Malaga—Villa Cisneros (Spanyol-gat-Afrika). Sale sziget, Fernando-Noronet—Pernambuco—Bahia—Rio de Janeiro Marchetti SM 83 típusú hárommotoros gépekkel repülnek a vonalat repülni, aminek dezése erőltetett ütemben folyik.

A délamerikai szolgáltatásban egyelőre lesleges német személyzettel és anyaggal amerikai kontinens nyugati oldalán Peru és Bolivia között akar a Lufthansa új légitársaságát kiépíteni.

A jelenlegi légitársasági helyzet különösen Olaszországnak nyújt nagy lehetőségeket magyar légitársaság felállítására, Románia Olaszország felé tölti be hivatását, miután egyelőre összeköttetés megszűnt. Teljesen meglévő Svájc légitársasága is, ahol a pilóták a légi honvédelem szolgálatába állították.

Aradon a régi gyárakat nem telepítik ki a város

Arad városa az egészségügyi minisztérium felkérésére való hivatkozással a belső terület köd gyárakat felszólította, vagy a városban helyekre való költözésre, vagy pedig üzemeltetésük megszüntetésére. Az érdekelteket gyárak kérelmére a helytartóságon Marta Alexandru dr. királyi tartó elnöklétele értekezlet volt, amelyen részt vettek Ciupe Gheogre dr. vezértitkár, Faur Liviu miniszteri vezérigazgató, főparafelügyelő, az kereskedelmi és iparkamarai elnök és dr. aradi főorvos. Az értekezlet úgy határozott, hogy azokat a régi gyárakat, amelyek a város területén működnek, zavartalanul meghagyják, mert bezárásuk, vagy elköltözésük név munkanélküliség számát, a jövőben azonban körülmények között nem engedik meg új gyárak létesítését a belső városi zónában.

Hirdessen a Déli Hírlapban

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskeresés, elveszett tárgyak, eltűnt szem, fűrés, a gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közzelhető, minden más rovásban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetési díj. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Brătianu 3. II. kerület: Popovici fák, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos-traffic, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-traffic, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-traffic, Piata Hovari IV. kerület: March-traffic, Piata Küttl. — Nógrády-traffic, (Corso mellett). — Schmidt-traffic, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-traffic, Bul. Carol 54. — Galgóczy-traffic, Strada Brătianu 15/a. Telefon: 45—13.

Alkalmazás

Halászos, akik a halászatot értik a mély vízből és azt vállalják, jelentkezzenek a Bohn gyárban Zsombolyán. 1499

Megbízható mosónő, szanatóriumba felvétetik. Dr. Galetariu III., Str. Doja 48. 1478

Délutáni órákra kerestek első elemibe járó deák előkészítésére intelligens románul tudó kisasszony, vagy úrnő. Tanító előnyben. Jelentkezni III., Str. Brancoveanu 25, délután 2—3 között. 1867

Allást keres

Kereskedelmi végzettséggel, hosszú irodai praxissal önálló, román, német, magyar levelező, perfekt gépi, könyvelő kizárólag kitűnő referenciákkal megfelelő állást keres azonnalra is, bevonultak helyettesítését vállalja. Címek a kiadóba kéretnek „28 éves” jellegre. 1509

Lakás

Négyszobás lakás modern, tiszta melléklettel 3.100 leuért azonnalra kiadó. Bulev. Carol 20. 1510

Háromszobás lakás, csak modern, december 1-re kerestetik. Címeket „Központi fűtés” jellege alatt a kiadóba kérem. 1568

Auas-vétel

Fa gyermekágy, matrac, jó állapotban lévő megvételre kerestetik. Címeket ármegjelöléssel a kiadóba kérem. 1567

Háromnegyedes világos Pezsanik bun da közép-termetre 6.000 leuért eladó. Ugyanott rövid fekete bunda 1.000 leuért. Cím Herz szalámigvár portánál. 1865

Modern díofa komplett háló kárpitozott, matrac, gyönyörű, sürgősen eladó. Prinz I., Str. Paul Chinezul 2. 1511

Kifogástalan perzsabunda és rókabőrök eladók. Bulev. Carol 23. 1508

Amíg a divatos hócipókat, esizmákat és galocsnikat férfiak, nők és gyermek nagyságban dacára, hogy az árak ezen évben a duplájára emelkedtek, a tavaiyi olcsó árban árusítjuk. Olcsó áraink kirakatunkban megtekinthetők

ARENA GUMIPAR Traian hiddal szemben

Eladó használt zsirbődön 25 kgr. 100 leu, fehér vasmosó 200, madár kalitka 80, hegedű (vonó nélkül) 300, 38-as hócipó 100 leuért. Megtekinthető hétköznap fél 2—2-ig. Vasárnap egész délelőtt. Cím a kiadóban. 1507

Különféle

Nőtlen úriembert keresek birtokom vezetésére, más vállalkozáshoz készpénzzel hozzájárulok, miután én is munkaszerető független nő vagyok. Felvilágosítást ad: Bizony, információs iroda Timisoara, IV., Vacarescu 11 szám. 1461

Tőkések figyelmébe! Biztos alapra fekteti be 150.000 leu tőkéjét az, aki résztvesz egy komoly vállalkozás finanszírozásában. Tőke és havi 2.500 leu jövedelem biztosítva. Közreműködés nem szükséges. Ajánlatokat, Nemes verseny” jellege alatt továbbít a kiadóhivatal. 1678

Pianó bérbeadó. Bohus Gizella, I. város, Evangélikus paplak. 1

Modern zománcozott, csempével kirakott fekete fakanakétkülső nyak olcsón és garantált minőségben kaphatók a készlettel. Nikkelvezést vállalok.

Faragó Stefan

Temesvár, IV., Jancu Vacarescu

BÉLYEG

nagy választékban. Olcsó árak! Eladás, vétel, csere.

ARTA
T. soara, E. de Savoia II

Tűzifa olcsó és jó minőségben Klei fakeskedés. Timisoara II str. Gării 3. Telefon: 29-3

DÉLI HIRLAP

automata telefonszáma:

28-10.